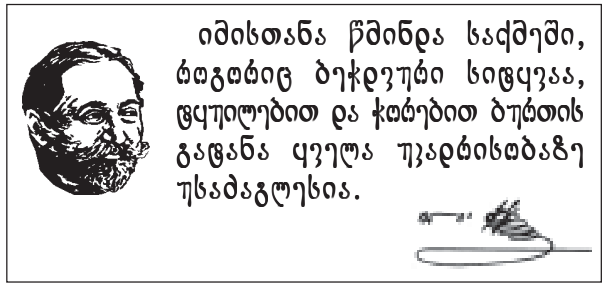

საქართველოს

იმისთანა წმინდა საცმეში, ბეჭდებიც ბეჭდურად სიფყვას, ფეხებიც და ჭბრებით ბურთის გაფანა ყულა უკადრისდაზე უსამაგლესია.

დაარსებულია
1918 წელს.

შაბათი, **22** აგვისტო, 2009 წელი.
№ 167 (6267)

რესპუბლიკა

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@ayety.ge ვებ გვერდი: www.open.ge/sakartvelos-respublika ფასი 50 თეთრი.

ღღის კარიკატურა

ღიუა. გადაღვი!!!
ღიუა. გადაღვი!!!
ღიუა. გადაღვი!!!

გქონდეთ ჩემი განაჩენი,
შემხედეთ და ასე გწამდეთ:
სულ რომ გასკდეთ,
კვლავ დაგრჩები
ორი ათას ცამეტ წლამდე!..

**„პრემიერის
ლაშქრობა“**

4

**მოსრბობს
ანაკონდა
რუსეთს?**

3

რუსეთს რომ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა არ აღიარებინა, ამ რეგიონებში რუსული ჯარის საოკუპაციო სტატუსის აღიარება მოუწევდა

**დაამარცხებენ
ლოთობას
რუბლით?**

11

კავკასიური ცარცის წრე... ეოვლადი უღუბოვი:

2 **საქართველომ რუსეთის შიში უნდა დაეღიოს და ჩრდილოეთ კავკასიის ფაქტორი მთელი კალთ გამოიყენოს**

**არის თუ არა
გია ღვალი
ანდუბანის
შვილიშვილი?**

4

**„აჩაპის
გაჩქართობის
ისტორიის
იხდანი...“**

7

ტბაგა ღღის ამ ტბაგ ურიღან

— კაცო, როდის მერე გახდა ეს პოლიტოლოგი სოსო ცინცაძე ხელისუფლების გუნდრუკის მემეველი?
— აბა, ის თავისი კერძო საოჯახო დიპლომატიის აკადემია დაუხურონ და მერე ვნახავთ, რა პოლიტოლოგიც ბრძანდება.
— ეგრეა, ძმაო, ყველას თავისი სახრავი ალაპარაკებს...

(20 აგვისტოს „კავკასიის“ სტუდიაში აქვს სტუმრად პოლიტოლოგი ს. ცინცაძე უჩავდა. ის ღიალოგიც ამ გადაცემის მსმენელ-გამხრავი-ბელთა შორის გაიბარდა.)

რევაზ ინანიშვილი

ბზიფის

შესარტავი

5

ანალიზი

როგორი პოლიტიკურ-ეკონომიკური ვითარებაა დღეს რუსეთში, მოსალოდნელია თუ არა რუსული რუბლის დეველაცია-ინფლაცია, რამდენად სერიოზულია საუბრები, რომ თუ რუსეთი, როგორც სახელმწიფო, არ გარდაიქმნა, დაიშლება; ასევე იმაზე, შიდა პრობლემების გადასაფარად რამდენად დიდია ალბათობა, რომ რუსეთმა პოსტსაბჭოთა სივრცეში ახალი ომი დაიწყო, „ინტერპრესნიუსი“

ლიბერალური შეხედულებების პოლიტოლოგს, პრეზიდენტ მედევედვის საზოგადოებრივი საბჭოს წევრს დიმიტრი ორეშკინს ესაუბრა.

ბატონო დიმიტრი, ერთი წლის წინათ კრემლმა აფხაზეთისა და ე. წ. სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა აღიარა. როგორც მოგვიანებით გახდა ცნობილი, სოხუმისა და ცხინვალისთვის რუსეთის მხრიდან დამოუკიდებლობის აღიარება მოულოდნელი იყო. თქვენი აზრით, რატომ აღიარა მოსკოვმა აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა?

რამდენადაც მისის, ეს მოსკოვის მხრიდან ფუნქციონირებს უცვლელად იყო. თუ იტყვიან, რომ ეს უნდა იყოს, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში რომ რუსი სახმარაგოები არ დაჩინდნენ, სოხუმისა და ცხინვალის რაიონები ხელისუფლებას ვერ შეინარსებდნენ. სამხრეთ აფხაზეთში სტრატეგიის რუსეთის ისტაბლიშმენტში კალონეზი განსაზღვრავდა, ეს მათ გადაწყვიტეს გააგრძელებინ შემსარსებლად აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარება. რუსეთს რომ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა არ ელინარებინა, ხელისუფლებას ამ რეგიონებში რუსული ჯარის საოკუპაციო სტატუსის აღიარება მოუწევდა.

ყველას კარგად ესმის, რომ სარკოზი არსობდა დამანებდებელი ვადების მიერ 12 აპრილს მოსკოვში გამართულ შეხვედრებში, რომლის თანახმადაც, რუსეთს აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან ჯარი უნდა გაეყვანა. მთელი მსოფლიო სარკოზის ლოზიკას უჭირს მხარს და არა - მოსკოვის ლოზიკას.

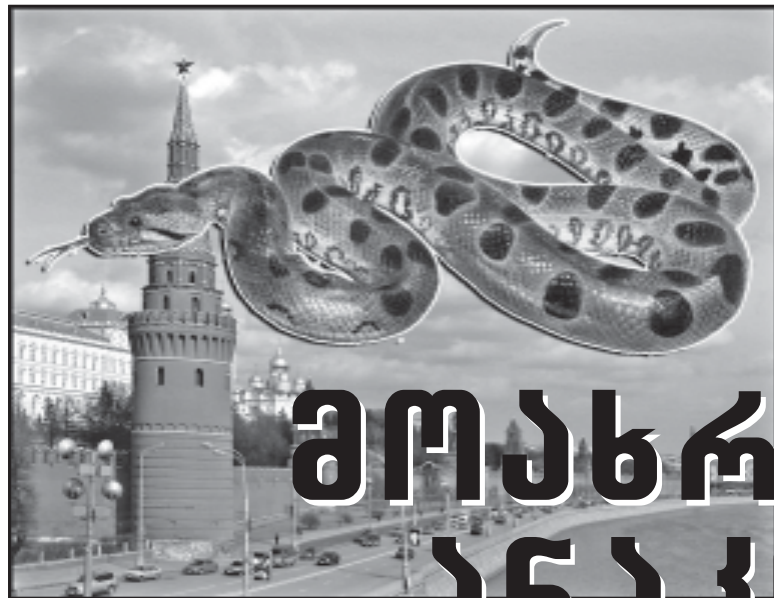
რუსეთს უნდა გაეყვანა აფხაზეთიდან და სამხრეთ ოსეთიდან თავისი ჯარები, რაც მის პოლიტიკურ მარცხად შეიძლება აღიქვას. უნდა უნდა ელინარებინა ამ რეგიონების დამოუკიდებლობა. კრემლში მიერ ვარაუდობენ აპრილს, ამ აღიარებისგან დიდი ბანკოტის განცდა მას შეეძლო გაეგნა, რაც აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა, პატარა სამხრეთ ამერიკული სახელმწიფოს გარდა, არავის უღიარებია.

როგორ შეაფასებდით რუსეთში დღესთვის არსებულ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ვითარებას? ვრცელდებოდა ხმები რუსული რუბლის გარდაუვალი დეველაციის შესახებ...

ცხადია, ვითარება რუსეთში კარგი ნამდვილად არ არის. ცხადია, რომ რუსული მსოფლიოს სხვა ვალუტათან შედარებით, გაუფასურდება. ახლა საკითხები ის არის, როგორ სწრაფად მოხდება ეს. იმის პროგნოზირება, რომ მოხდება რუსული დეველაცია ან ინფლაცია, უკვე გაუძნელია. რუსეთს უნდა პრემიერ-მინისტრმა ვუთხრას, რა პოლიტიკის განსახორციელებს პენსიის 46%-ით გაზარდის შესახებ.

ცხადია, ყველა შემთხვევაში კრინიონიდან და ეკონომიკის რეცესიონიდან სწრაფი გამოკვლის პრესაჟები...

ვა რაღა უნდა არ არსებობს, მიუხედავად ხელისუფლების სისტემატური მტკიცებისა, რომ რუსეთის ეკონომიკა გასული წლის დინამიკაში რამდენიმე პროცენტით უკეთესად მუშაობს, ვიდრე წინა წელს.

შოკის რიგს ანაკონდა რუსეთს?

რუსეთს რომ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობა არ ელინარებინა, ამ რეგიონებში რუსული ჯარის საოკუპაციო სტატუსის აღიარება მოუწევდა

რი განხილვისთვის საუკეთესო არ არსებობს თუ არა იმის გამო, რომ სოციალურ პრობლემათა რეგულაცია მსოფლიო კატასტროფულად იზრდება. ნახევარი წლის წინათ ვუთხინე აცხადებდა, რომ 2010 წლიდან უშუალოდ მთავრობის დახმარება გარდაიქმნება, გრძელდება დამოკიდებულთა ხელფასის ინფლაციის მოხდენად. ის, რომ მოხდა წელს ასე არ იქნება, ვინაშთა მიხედვით მოალოდინე გუშინ განაცხადე.

ერთი საკვება პათოსისაზე განცხადებების კითხვა და მტკიცება, რომ რუსეთში „მსოფლიო დანაშაულებები“ და ახლა მთელი მსოფლიოს წინ უსწრებს, მაგრამ მიუხედავად - როგორ ვითარდება რაღა უნდა. ფაქტია, რომ რუსეთში ეკონომიკური მდგომარეობა ყოველდღიურად გირავდება და მისი გამოსწორების პერსპექტივა, ყოველ შემთხვევაში, უახლოეს წლებში, არარეალურია.

პუტინის 10-წლიანი მმართველობის შედეგები ამის წინათ მოსკოვში გამართულმა კონფერენციამ შეაჯამა. კონფერენციის მთავარი დასკვნა ასეთი იყო: რუსეთში არსებული სტატუს-კვოს შენარჩუნება შეუძლებელია, რუსეთი უნდა გარდაიქმნას ან უნდა გაქრეს პოლიტიკური რეჟიმიდან, ან უნდა დაიშალოს. რა უფრო მოსალოდნელია, რუსეთის გარდაქმნა თუ დაშლა-დანეწერება?

რამდენი ინფორმაცია, იმდენი აზრია. ჩემი აზრით, საუბარი იმაზე, რომ რუსეთი უნდა პარლიამენტს ან დიუმას, არსებულ ვითარებაზე გამარტივებული მსჯელობა. ამაზე ვაპტირებ, რომ მსოფლიო ასე შეიძლება მთელი რეალური ალტერნატივა არ არის, პრობლემა ის არის, რომ 10 წლის განმავლობაში არ შე-

იძლება შეიქმნას და სახელმწიფო ანარქიის ერთიანობის უზრუნველყოფის ფორმა. გვირგილი საუბარი იყო ეს. პუტინის ვერტიკალის გაქრობის შემდეგ, მაგრამ რაღა უნდა ყველაფერი სანადადგომოდ ხორციელდებოდეს. პრაქტიკულად, ცენტრსა და რეგიონებს შორის ჩამოყალიბდა სიტყვიერი სახელმწიფო ურთიერთობები. რეგიონები ვალდებული იყვნენ, არჩევნებზე ცენტრისთვის ეჩვენებინათ სასურველი შედეგი და სწორად გაეგნა დაპირებები და ტაქტი, რომც ეს ცენტრს დასჭირდებოდა. სანაცვლოდ, ალტერნატივად, კომპრომისი: იმდენად უფლება, ცენტრისგან დამოუკიდებლად, კორუფციულად მიიღონ სანაცვლოდ იმდენად უფლებადგები, რესურსები და იმდენად მი-

ხედულებათა, თუ როგორ შეიქმნება იყო მოწყობილი ძველანა.

ამიტომ, ჩემი აზრით, რუსეთი ტანტოკის მოქმედების პოლიტიკას მოგვალეობა გააგრძელებს. ხელისუფლებას გააგრძელებს პატრიოტული რიტორიკის პროპაგანდას, რაც მას რეგიონებთან სულ უფრო მეტი რესურსების წაღების საშუალებას მისცავს, რეგიონები კი თავის ლოკალურ პრობლემებს გადასცემენ. ცენტრი ამგვარ პოლიტიკას იმით ამართლებს, რომ რუსეთს საკადრისი პასუხი უნდა გასცეს ძველანა გარემოებას. რუსეთში არსებული სახელმწიფო მართვის მემკვიდრის შეცვლას არ უნდა ველოდეთ. არადა, ამაყობა, რომ ამით, პირველ რიგში, ძველანა ზარალდება.

ჩრდილოეთ კავკასიაში ვითარება ყოველდღე მძიმდება. ბევრი, მათ შორის რუსი ექსპერტები, არ გამოიტყვას, რომ შიდა ეკონომიკური პრობლემების გადასაფარად მედევედევ-პუტინის ტანდემმა შესაძლოა, ომიც კი დაიწყო. რამდენად დიდია რუსეთის მხრიდან პოსტსაბჭოთა სივრცეში კიდევ ერთი ომის დაწყების ალბათობა? ამ შემთხვევაში საქართველოსთან ომს ნამდვილად არ ვგულისხმობ...

ეს ის პრობლემაა, რომელზეც ყოველთვის ვფიქრობ, ეს ის თემაა, რომელსაც ვერსად ვაპყობ. საქ-

დაცვა, რაც, ფაქტობრივად, თავის დაცვის ნაცვლად ექსპანსიონისტური პოლიტიკის გატარება იყო.

დაახლოებით იგივე პოლიტიკის გატარებას ცდილობს რუსეთის დღევანდელი ხელისუფლება, რომელიც, ფაქტობრივად, საბჭოთა იდეოლოგიის გატარებელია. იგი ამტკიცებს, რომ რუსეთი გარემორტყმულია მხოლოდ მტრებითა და მოლატეებით, რომ ანაკონდა ცდილობს რუსეთის მოხრჩობას. მტრები იყენებენ ესტონეთში, შემდეგ - საქართველოში, ახლა რუსეთის მთავარი მტრები უკრაინაში აღმოჩნდნენ. მტრების ბანაკში გადასვლას აპირებენ მოლოდინში, რომლის ახალმა ხელისუფლებამ ნატოში გაწევრება მიინდობა. რატომ არის მოწყობილი ასე რეალობა? იმიტომ, რომ რუსეთის მტრების გატყევა არსებობს არ შეუძლია.

არ გამოვიტყვებ, რომ ომი ეკონომიკური პრობლემებისგან ყურადღების გადატანის შესაძლებლობა იქნებოდა. ხელისუფლებას ეკონომიკური კრიზისის იმით ხსენის, რომ რუსეთს ირგვლივ მსოფლიო მტრები ჰყავს, რომლებსაც რუსული უნიკალური იდეოლოგიის განადგურება სურს. არსებულ ვითარებაში ხელისუფლებას ამგვარი მოქმედება ფუნქციონირებს არის ერთგანათმან კავშირში. თუ ახლა რეალურ ცხოვრებაში, იდეოლოგიაში უნდა მოვიდო. ამიტომაც არის, რომ რუსული იდეოლოგია და პროპაგანდა სულ უფრო აგრესიული და ბრმა რეგდება.

რაც შეეხება ომის დაწყების შესაძლებლობას - Кийска тонка. უკრაინა სამხრეთ ოსეთში არ არის, რუსეთის ხელისუფლებას რამდენიმე უნდა ამტკიცოს, რომ რუსულმა არმიამ ცხინვალში შესანიშნავი გაგარჯება მოიპოვა, ვინც იმ რაღა უნდა იზარალებს, იცის, თუ რა პრობლემა წაახდეს რუსული ჯარის ქართულ შენაერთებთან ბრძოლისას. იცით, ომში სამხედროების ნაცვლად რუსეთის ცენტრალური ტელევიზიის არსებობა მარტო უკრაინაში რატომ უნდა იქნებოდეს? ნამდვილი მომხრეები იყოლირებული არიან და მათი ნაგავი ხელისუფლების გარდა არც საზოგადოება არ უნდა გაიგოს.

ახალი ომისთვის რუსეთს რასურსები არც ისე ბევრი აქვს. რაც საბჭოთაული გამოვიდა, რუსეთს უკრაინაში არ გამოუვა, მიუხედავად იმისა, რომ უკრაინაში ვითარება არცთუ სასარგებლოა. ჩემი აზრით, მოსკოვის კივითან დაპირისპირება იდეოლოგიური ომით შეიძლება გარდავა, ასე იქნება, მიუხედავად იმისა, რომ კივითან ფიზიკურ ბრძოლაში უკრაინასთან ომის მოხრა მოსკოვის კალენდრში საკმაოდ გვირია.

ე. ი. თქვენ რუსეთის მიერ ახალი ომის დაწყების შესაძლებლობას პრაქტიკულად გამოიტყვებ?

კვილავის ღრტისაღის რიტორიკა იმდენად უფასოა, ვიდრე ხელისუფლებას, ამ მიმართულებით რაღაც რაღა უნდა განიხილოს. ახლა რუსეთში რამდენიმე ბანკოტის და შესაძლოა, ძველანა მართლაც კეთილგონიერად აღმოჩნდეს, რაფანაც რუსეთისთვის კატასტროფა იქნება. მაგრამ მათ, ვინც ახლა რუსეთს მართებს, ვბუღისებო კალენდრს, იტყობა, რუსეთში ხელი ავთი რაღა უნდა და მსოფლიო საკითხების ინტერესები ადვილად.

კობა განდელიანი

ინფორმაცია

ვინც აწყობდათ, დაკითხეს, ვინც არა - პირუი წყალი ჩააგუბებინეს

პოლიტიკური გაერთიანება „მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის“ ლიდერ ევა ბესელიას ოჯახის წევრების ადვოკატის ლილი გელაშვილის განცხადებით, ის მონაწილე, ვინც გამოძიებას არ აწვდებდა, არ დაკითხეს და უკან გამოუშვეს.

დღეს დაკავებულან უკვე მეორე დღეა. დაკავებულები ცხრა საათის განმავლობაში პოლიციის შენობაში შეკავდათ.

რატი მილორავას არაერთგზის თხოვნი, რომ წვედება მიეცა და ეთქვა, რაც რეალობაში მოხდა, გამოძიებაში ამის ნება არ მისცა, თუმცა გამოძიებას ხელი არ შეშლია, რომ მეორე მხარე და სხვა მონაწილეები დაეკითხა. პოლიციის შენობაში მთელი ღამის განმავლობაში მონაწილეები ატარებდნენ და ვინც არ აწვდებდა, უკან გამოუშვეს. მთელი ღამის განმავლობაში ისეთი მტკიცებულების მოპოვებაზე ზეშაობ-

დნენ, რომელიც ბრალდების ინტერესებში შევიდოდა. როგორც ადვოკატი, ვაძვადებ, რომ ყველა საგამოძიებო მოქმედება, რომელიც რატომღაც ღამის საათებში დროებითი დაკავების იზოლაციურში დაიწყო, წვენი არაერთგზის თხოვნი, რომ პოლიციის შენობასა და პროკურატურაში ორდერების წარსადგენად შეესაღებოდა და შესაბამისად, საგამოძიებო ქმედებებსა და დაკითხვებში მონაწილე-

ობა მიგველო, ისინი დიამონდენ და არც სატელეფონო ზარებს პასუხობდნენ. განაცხადა ლილი გელაშვილი „ექსპრესნიუსთან“ საუბრისას.

ქობულეთის რაიონულმა პოლიციამ ევა ბესელიას ვაჭი რატი მილორავა და მისი ბესელია სულეციონისა და დაუმორჩილებლობის ბრალდებით სუთნაბათის დააკავა.

„ექსპრესნიუსი“

ყოველკვირული ლიტერატურულ-კულტურული ჩანართი №149

სამქვეყნო ნახევარია, უმშვენიერესი დრო ზღვის სანაპიროსთვის. მაგრამ გუშინ წინ უცებ გადაზღვრდა ზღვა, ოცდაორიდან რვა გრადუსზე დავიდა წყლის ტემპერატურა. შემოფოთებული იჩქარა მხრებს ჩამოსულნიც, აქაურებიც, ტელევიზიამაც ვერ გვეუბნება რაიმე სასურველს.

თუმცა მზე ანათებს, წყალში არ ჩაისვლება. მიმე ცივი ნიავიც მოდის იქიდან ხმელეთზე და გადაეწყვიტე, წაიდე ზევით, მზის სარათავთან. მარჯვენა ხელით მივიტყენ მზის ჯიბს, მარცხენაში მიჭირავს „Японская поэзия“. ამგვარი მოგზაურობისას ლექსებს არაფერი სჯობს, მით უფრო ჩინურ და იაპონურ კლასიკურ ლექსებს. მიდინარ უკაცრიელ რბილ ქვიშიან გზაზე. ზღვა ფეთქავს, ამოკითხავ სწრაფად: „Нищай на пути! Летом все убо покров – небо и земля“ რაღაც აგწევს მხრებში, გაგელიძება და წახვალ.

ზოგი ლიტერატორი გმობს ამგვარ კითხვას. ჩემთვის, პირიქით, ტკბობაა. ხოლო თუ რამდენიმე წუთით ვჩერდები ჩრდილში, თუკი მივწევი კიდევ იდაყვზე დაყრდნობილი, ეს უკვე მთელი განცხრომაა.

არ მეგონა, თუ ასე შორს აღმოჩნდებოდა მზივი. მეჩვენებო-

და, რომ მისი შესართავი აქვე იყო ჩვენი დასასვენებელი სახლიდან – მზეში მთვლელებზე ვეცა ჭრელი ძროხების, გადახუნებული დიდი ველური ლეღვების, რუს მოსახლეთა მონგრე-

მივდიოდი და არ იქნა და არ გამოჩნდა მზივი.

იყვნენ „ველური დამსვენებლები“, უმთავრესად ქალები. მზეს მიფიცებულნი ჩაღრმავებებში, სადაც ვერ სწვდებოდათ ზღვის ცივი ნიავი, ზარმაცად ახელდნენ თვლებს ჩემი ნაბიჯების ხმაზე, ასევე ზარმაცად მისთვლემდნენ. იყო მთლად შიშველი მებრაც, მთელი დარდნოვანი უბეში, აქეთ-იქით გადაწოლილი დარბილებული ქოცობით. იმანაც ზარმაცად გადაიფარა ზეწარი. თითქოს ბუჩქნარებზე სიცილით მის მახლობლად ვერხვების ფოთლები. იყო ქალი და ბავუვი, გამხდარი, სანიაღვრო ბიუსტპალტერიანი გამხდარი შუახნის ქალი და ექვსიოდე წლის გალურჯებული ბიჭი. ცუცხლი და ენთოთ ნარჩევით. გახარებული

დენი ხნის ნანატრს.

არა, გაჩერებული არ იყო ყველაფერი. ხმელეთიდან მარცხნივ ტოკავდა თითქოს კრისტალურად ქვეული, წყალში გაუხსნელი შაბიანისფერი ზღვა. ზღვა თავდებოდა ღრუბლებით, ღრუბლებს დაეფარათ მზეც. ზღვიდან ხანგამოშვებით მოდიოდნენ გრძელი, გრძელი ტალღები. ის ტალღები აწვევდნენ მზის ბაყდად მომწვანო წყალს. წინ ვეღარ მიდიოდა მდინარე, იწვევდა აქეთ-იქით და ქმნიდა ზღვის მთელ უბეს, ოღონდ არა ზღვისფერს, მოთეთროს და მშვიდს. აი საოცრება – იწვინ ამ მშვიდ, მოთეთრო უბეში გაზაფხულის წყალდიდობისას ზემოდან ჩამოთრეული ასეულობით „დამხრჩვალი“ შავი ხეები, ტოტებით ზღვისკენ, ფესვებით თითქოს

ბით ზღვას მიცემული...

და მუნებრივია, წარმომიდგა, რომ მაღალჭინტიან შავ ნავს შემოიყვანდნენ შავ ხეებში უცხოელები. თოლიები ისევ სხედან და დუმან. მაყვლიანებიდან გამოვლენ დალაღებიანი კოლხები, დგანან, იყურებიან. ვიღაც დაიძახებს რაღაცას. აპრილდებდა ლითონი და აიშლებიან ხმაურით თოლიები... შემცივდა, შემცივდა უძრავად მუდარს.

წამოვდი. მალ-მალე ვიყურებოდი, დევნილივით, უკან.

ღამით ამიტყდა ფიქრი, რაღაც უცებ წამოვდი შესართავიდან, რაღაცები დამჩნა უნახავი, შეუმჩნეველი. მაგრამ მე უკვე აღარ წავიდოდი იქ. პანიკური შიში მაქვს პირველადი თქმულის დაკარგვისა. ისევ „Японская поэзия“ გადავშალე. მალე გამელიძა კიდევ: „Над ручьем весь день ловит, стрекоза собственную тень“.

რეპაზი იმანიშვილი

მზითვის შესახებ

ული ღობეების, სასაფლაოს და რაღაც კუშტადმდუმარე მეტონის კუბური ნაგებობის იქით. მაგრამ

ურბენდა შიშველი ბიჭი ირგვლივ. იყვნენ მუცლიანი ძივებიც, აქ რომ ინვლებდნენ მახლობელ რესტორნებში ჩანთქმულ ხორციელებს. იყო დიდი ვერხვები, ევკალიპტები, მთელი გოგენური დაბურული და მწვანე სიმუქე. იყო მთიან პორიზონტზე და ზღვაზე დამდგარი მკვრივად დამოღვეილი ცივი ღრუბლებიც. იყო ფხვდაუდგმელი ქვიშიანი ჭალაც, წითელი ტირიფები რომ ლელის სიხშირით ამოყრილიყო მიწიდან (იქაც იყო განაბული ერთი ვეება კანგადაქერწყლილი წითური ქალი). და ბოლოს, როგორც იქნა, ისიც გამოჩნდა, შესართავი. თითქოს უცებ გაჩერდა ყოველგვარი მღელვარება. გაჩერდა და ისე ვუყურებდი ამ-

ისევ მთებისკენ მისწრაფებული, ზედ ესხდნენ უამრავი, უთვალავი თოლიები, გაჩუმებულები, დაღინებულები. ამინდიც შექდებოდა თანდათან, და დავეცი, თვლებში მოჭუტული ვუყურებდი აქეთ-იქით, თითქოს მეშინოდა, ერთად ვერ დავიტევი ამდენ რამეს თვალგახელილი.

მართლაც, იყო უბის აქეთ-იქით ჩაყურებული გუბეები, ხავსებით, ალბათ ბაყაყებით, ლიფსიტებითაც იყო ახალგაშობებული საფლოზები, ქაფი, ალავ მომწვანო, ალავ თეთრი, მვენი ქაფი. მაგრამ ყველაფერზე ბატონობდა მაინც „დამხრჩვალი ხეები“, შავად გაფარჩხული ფესვებით მთებისკენ მისწრაფებული, თითქოს გრძელი თმ-

მცირე პროზა

გადადგეს თამადა

ძმობი ძველია ყოველ წელიწადს იხილდა დაბადების დღეს. დიდებული სუფრის გამაღას სწევოდა. მეგობრები ხუმრობით იცტოდნენ ხოლმე, ნეტავი ყოველდღე იყოს დაბადებული ეგ კაციო. მეგობრების ნაკლებობას არ უჩიოდა, მაგრამ მთელ სოფელში განსაკუთრებულად ათს გამოარჩევდა იმ წვეულებებზე.

ჰოდა, წლეულს, 11 აპრილს, როცა ქვეყანას მოველინა კაცობრიობის გასახარად,

სწორედ ის 10 მეგობარი დაპატიჟა, განუყრელივით, ფიცვერცხნაჭამნი.

ძალიან, ძალიან უხერხულობაში კი ჩავარდა ძვირი ძველია. ვერ გადაეწყვიტა, მეგობრებისგან თამადად რომელი დავსახელებინა. არადა ათსავსე კატაკვივით ენა შქონდა. ათსავსე იტყოდნენ ხოლმე სოფელში, ენას ალავამებენო, ანუ ლავამივით ენა აქვითო. იფიქრა, ანჯღრია, აწვალა ტვინი და საბოლოოდ მაინც ძუკუ ჯახიან შეჩერდა. ძუკუს მართლაც მაგარ თამადას ეძახდნენ. რომ შეთვრებოდნენ სოფლელები, ძუკუ თუ იყო თამადა, „ძუკუ მაგარია“ მღეროდნენ ხოლმე. დანარჩენი ცხრა წევრი 11 აპრილის ნადიმობისა, ძუკუს როდი ჩამორჩებოდნენ, მაგრამ... თამადა

ხომ ერთი უნდა ყოფილიყო.

ძუკუს თავი თითქოს სკივრი იყო, ანეკლოტებით სავსე. შეეძლო სრულიად ახალი შეეთხზა. ახარხარებდა მთელ სუფრას, ახორხორებდა. სუფრის წევრები ცხრისახოცებს დააძრობდნენ ხოლმე ჯიბიდან. დანარჩენი ცხრანი ძუკუზე ნაკლები ხუმარები როდი იყვნენ, მაგრამ... ძუკუ ერთია ამ ქვეყანაზეო, იტყოდა ხოლმე თვითონ ხუმრობით.

ჰოდა, დღესაც ანეკლოტით დაიწყო ძუკუ.

– ჩამოვიდნენ მოსკოვში უცხოელები. ჰო, ჩამოვიდნენ ტურისტები. ქალაქს ათვალეფრებენ. დადგნენ რომელიღაც ძეგლთან. კი არ იყინა, ვისი ძეგლია, გამოიარა რუსმა და ეკითხებოდა – რუსიშ ლულტურიშ? რუსმა დაუფიქრებლად უპასუხა: Аху-ш!

– თფუ! – წამოხტა ერთი თანამეგობარი.

– რაღეს ყვება! – ჩაიბურღლუნა მეორემ.

ძვირისა და ძუკუს ხარხარი აუტყდათ. ჩამოვიდნენ. ცრემლებიც მოაღვათ. დანარჩენ ცხრას თავი ჩაეღვინა და კერძებს თანთქლავდნენ. ცოტა ხნის შემდეგ ძუკუ ჯახიანად ადგილობრივი ანეკლოტი თქვა, მაგრამ არც ახლა გახალისდა სუფრის ცხრა წევრი. მათ მსუყედ დანაყრება არჩიეს ხალისსა და სიცილ-ხარხარს.

მალე იმ ცხრათაგან ერთი ადგა და სუფრიდან გასვლა დააპირა. სად მიდინარო, ჰკითხა ძუკუ თამადას. ის ერთი პასუხის გაცემულად გავიდა სუფრიდან. მერე დანარჩენები გაიკვირდნენ.

სუფრას ძვირი ძველია და ძუკუ ჯახიან შემორჩნენ. ჭამეს და სვეს. კი იყო ასე, მაგრამ ხალისი დაეკარგათ. ძმაცაცებზე ფიქრი არ ასვენებთ. ძუკუს იუმორი თვალსა და ხელს შუა გაუქრა.

სარკმლიდან ხმაური შემოესმათ. მაყურადეს გასუსულებმა. ძვირი ადგა და სარკმელს მიეჭრა. ცხრავე ძმაცაივი ჯიშვარს მოს-

დგომოდა. სახეგამეხებულებს ხელჯობები ეჭირათ. ჯერ იყო და ღრიალი ატეხეს – თამადა გადადგესო, მერე კენჭები დაუშინეს სახლის კედლებს.

ძვირში გასძახა ამბოხებულ ძმაცაცებს – შინ შემოდიოთ. მერე ძუკუ ჯახიან მიადგა სარკმელს.

– შემოდიოთ. გაფიცებთ შვილებს. შემოდიოთ და მაგიდასთან მოვილაპარაკოთ.

ყვირილზე, ნახევარი სოფელი იქნებოდა, რომ მოგროვდა. მათ სულაც არ აინტერესებდათ, თუ ვის დანიშნავდნენ თამადად, უბრალოდ სვირის საცქერლად მოსულნიყვნენ.

– გადადგეს თამადა! – იყვირა ამბოხებულთა ერთმა ლიდერმა – ეგ რუსეთის აგენტია, ვერა ხედავთ რუსულ ანეკლოტს ყვება. გადადგეს! სვირის საცქერლად მოგროვოლმა სოფლელებმა იხუვლეს და ტაში დაუკრეს.

– არ გადადგება, არა! – გადმოსძახა ლიდერს ძვირი ძველია.

სოფლელებმა ძვირის ტაშით დააჯილდოვეს. – შემოდიოთ, ბიჭებო! – ლომბიერი ტონით გასძახა ძუკუ ჯახიან. – შეგვროვდეთ. რაღაც ნახევარი საათის წინ ხომ ვიყავით ძმაცაცები.

– არა, არ შემოვალთ. გადადექი! ატყდა ღრიალი. სოფლელებმა ტაში დასცხეს. იქაურობა გიჟების უბანს დაემსგავსა.

კაცი, რომელმაც ქვეყანა გადაარჩინა

მოჩვენებთან შემრიგების სახელი გაუკარდა. ეგ მართლაცადა მაღლიანი საქმე იყო. პოლიცია ვერ ახერხებდა მოჩვენებთან შერიგებას. ამიტომაც იგი გამოიჭერდა, ერ-

თმანეთისკენ თუ გაიწოდნენ და ძივი-ლაობას დაიწყებდნენ, მისი მომწერო-მელნი უნებლი მას გამოეცხადებოდა. იწყებოდა მუდარა – არიქა გადავიჩინეთ მოჩვენებები. არადა მეგობრებში ჩხუბსა და აყალმაყალს რა გამოუღვდა.

დაავლელდა ხელს თავისი გიტარასა. სახლიდან გავიდოდა თუ არა, სიმეზს ააკვნივებდა. ლიონსაც მიაცოლებდა და გაუყვებოდა გზას. მელოდია მისეული იყო და ტექსტიც. მოჩვენებებს შორის ჩადებოდა თუ არა, ხმასაც აუწევდა. მოუღებოდათ გული მოჩვენებებს, სახეზე სიკეთე ეფინებოდათ. დამსწრენი ტაშს არ იბურებდნენ. შეეხვეწებოდნენ ხოლმე შერიგების შემდეგ, კიდევ გვიმღერე რამეო.

როდის მომხდარა ჩვენში მოჩვენებთა შერიგება უპარმალოდ. შემსწრები და მე-

ზობლები ხელად გაშლიდნენ სუფრას. იმ პურმარილებზეც მღეროდა და მღეროდა სიქის გაკლამდე. თანამესაუბრეები ხვეწნით მიმართავდნენ ხოლმე, ეს გვიმღერე და ის გვიმღერეო.

ერთ დღეს... ოო, ის დღე დასწყევლოს ღმერთმა. ჩვეულებრივი სამეზობლო ლხინის შემდეგ შინ დაბრუნდა. ტახტზე წამოწვა დაქანსული, ეგებ თვალის მოვატყუოო. ის იყო, წათვლიმა, მეზობელი შემოვარდა, ქოთქოთით ამოშუვა, ისევ მუშტებს უხათქუნებენ ერთმანეთსო. მეზობელმა – დაგიჩოქებ, უარი არ მითხრაო. რა ექნა, გაჰყვა მეზობელს.

იმღერა და იმღერა, გიტარაც ააკვნივსა. შერიგდნენ მეზობლები და სახელდახელო სუფრაც გაშალეს, იქვე, ეზოში. შინ დაბრუნდა გვიან ღამით. ისე დალილიყო, რომ დაიძინა, გაღვიძება ვეღარ შეძლო.

თქვეს მეზობლებმა, ლიღინებდა იმ ქვეყნად წასასვლელად გამზადებულიო.

პირადი არქივიდან

სომხური რეალისტური დრამატურგიის ფუძემდებელი გაბრიელ სუნდუკიანი იყო ძველი თბილისელი მოქალაქე. მას თბილისელთა სიყვარულით „მზანდობიან გარს“ ეძახდნენ. იგი ქართულ საზოგადოებაში დიდი სიყვარულით და პატივითაა...

ქართული თეატრის სცენაზე გაბრიელ სუნდუკიანის „პეპო“ 1875 წელს დაიდგა. ერთი წლით ადრე – 1874 წელს კი ეს პიესა პირველად საქართველოში ქუთაისის თეატრის სცენაზე წარმოადგინეს. ქართველმა მაყურებელმა ეს თბილისელი, სიმართლისმოყვარული, ალალი ყარაჩოხელი საშუალოდ შეიყვარა და ამიტომ ეს სპექტაკლი ქართული თეატრის სცენიდან დღემდე არ ჩამოდის.

1934 წელს „პეპო“ კინოსურათად გადაიღო ცნობილმა რეჟისორმა ა.ბეკ-ნაზაროვმა. მას წარმატება ხვდა წილად და მაყურებლის დიდი მოწონება დაიმსახურა. პოეტი-აკადემიკოსი ი.კრიშტაშვილი ფილმში მის მიერ შეტანილ წვლილზე წერდა – „განსვენებულ მხატვარ გივო შარაბაძისა და მისი წინადადებით მცვენიანე პატარა წვლილი ამ კინოს დადგმის საქმეში და დაეწერე „პეპოს“ სიმღერა, რომელსაც ქართულად მღერის“ (ქართულ ვარიანტში).

ახლა, რაც შეეხება სომხურ ფილმს, აქ პეპოს როლს ასრულებს ცნობილი არტისტი პრაჩია ნერსესიანი და მღერის ელ.ჩარენცის და სომეხი მსახიობის დ.მალიანის (კაკულის როლის შემსრულებელი) სიმღერის ტექსტს. ამ ლექსის შექმნის ისტორიას გვიამბობს დ.მალიანი – „ჩვენ უნდა დაგვეწყო მტკვარში თევზაობის სცენა. საჭირო იყო პეპოს სიმღერა. არ.ხაჩატურიანმა თქვა, ვიდრე სიმღერის ტექსტი ხელთ არ მექნე-

მეორე დილას ორი სტროფი მივეცი ა.ბეკ-ნაზაროვს, გადაწყდა არ.ხაჩატურიანის დროებით ამ სიტყვებზე დაწერდა მუსიკას, რომელსაც თევზაობის დროს პრ.ნერსესიანი იმღერებდა. შემდეგ კი ელ.ჩარენცს ვთხოვდით და ის დაევიწყებდა სიმღერის ნამდვილ ტექსტს.

მე ვთქვი – არავითარი სურვილი არ მაქვს ვიყო ამ ლექსის ავტორი, მე მხოლოდ დაგვებმარეთ-მეთქი. რა თქმა უნდა, ჩემი ლექსი

მე ძალიან გახარებული ვიყავი, რომ ჩემი სიტყვები მას მიაწერეს“.

ამ მოვლენების გამოქვეყნების შემდეგ დ.მალიანი მალე გარდაიცვალა. ამიტომ საშუალება აღარ მომეცა დამედიანა ამ ლექსის შექმნის ზოგიერთი მნიშვნელოვანი დეტალი. ამიტომ, რამდენიმე გარემოების დასაზუსტებლად მივმართე კომპოზიტორ არ.ხაჩატურიანს, რომელიც ამ ფილმის შექმნის ერთადერთი ცოცხალი მონაწილე იყო (1977 წ.). ჩვენ მიერ გაგზავ-

ნის კოლორიტი სახე. ამიტომ, ავიღე ნიმუშად საიათნოვას სიმღერები.

ბოლოს, ეს მეოთხე ვარიანტი გამოვიყენე და ძალიან ვმაცოფოვდი და ვაღრჩობი.

ფილმის ეკრანზე გამოსვლის შემდეგ ამიერკავკასიაში მას მღეროდნენ სომხურ, ქართულ და აზერბაიჯანულ ენებზე. კიდევ ერთი დეტალი, რომელიც ამ სიმღერას ეხება. 1949 წელს მე როგორც ფორმალისტი მოხსენიებული ვიყავი ცეკას დადგენილებაში. ამიტომ გამაგზავნეს სომხეთში (ზანგეზურში). მე შევხვდი მშრომელ ხალხს და მოვიხანავე ჩემი „სიმღერები“. აქ სიტყვით გამოსვლის შემდეგ მოხვედრეს დასწრე-მოდო ადგილობრივი თვითმმართველობის გუნდის კონცერტს. მღეროდნენ მხოლოდ ხალხურ სიმღერებს. ამ დროს შეასრულეს ჩემი პეპოს სიმღერა, როგორც ხალხური სიმღერა და არ იცოდნენ, რომ მათ წინ იჯდა ამ სიმღერის ავტორი.

ეს სიმღერა დღემდე მოიხსენიება ყველა კატალოგში როგორც ჩვენთან, ისე საზღვარგარეთ.

ვამთავრებ ჩემს წერილს, პატივცემულო მონღო ვალენტიანის ძვე, გისურვებ ყოველივე კარგს და კიდევ ერთხელ ბოდიშს ვიხდით, რომ პასუხი დაგვაგვიანე.

პატივისცემით არამ ხაჩატურიანი 17.III, 1977 წ.

(წერილის დედანი ინახება ჩვენს პირად არქივში – მ.ა.).

ფიქრობთ, პეპოს სიმღერის ტექსტის და ამ ფილმის („პეპოს“) მუსიკის ზოგიერთი არცთუ უმნიშვნელო დეტალის დასაზუსტებლად ეს წერილი უთუოდ გამოდგება. იგი ნათელს ჰხდის და ახსნის აგრეთვე დიდი კომპოზიტორის არამ ხაჩატურიანის შემოქმედებითი მიზნობის დეტალს უცნობ მხარეს. ასე რომ, არც მუსიკის მცოდნესთვის უნდა იყოს ინტერესმოკლებული მისი მინაარსი.

ზონდო არველაძე

არამ ხაჩატურიანის ფერილი „პეპოს“ გამო

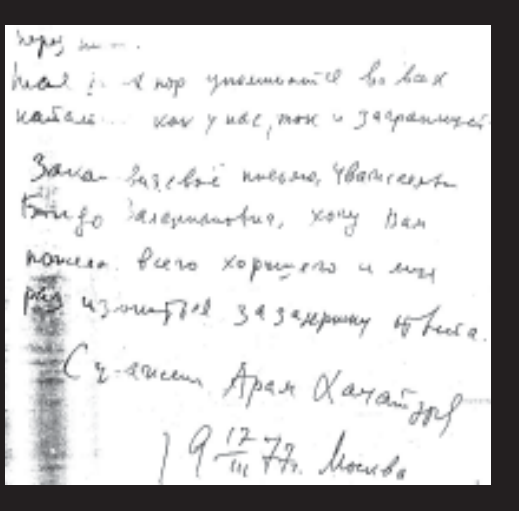
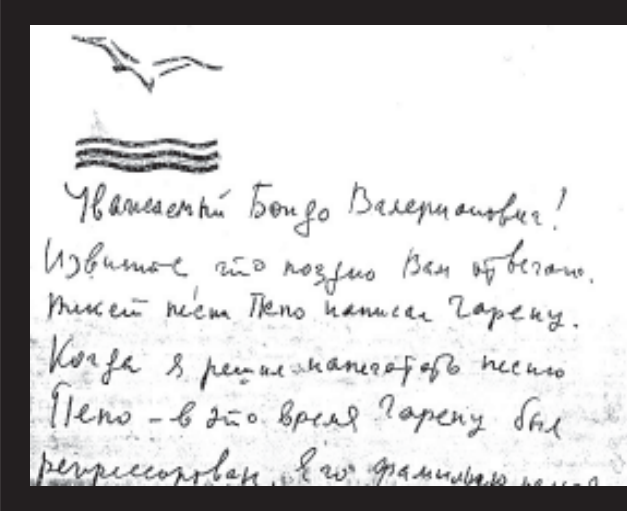
მა, ისე ვერ ვიმუშავებ მუსიკის შექმნაზე. რამდენიმე ვარიანტი სტრიქონი მივეცი, მაგრამ არც ა.ბეკ-ნაზაროვს და არც არამ ხაჩატურიანს ეს სიტყვები არ მოეწონათ, რადგან მასში არ იყო ძველი თბილისური კოლორიტი. მაშინ მე ვთქვი, რომ დაეწერე ლექსს და ხვალ დილით მოვიტან-მეთქი. ორივეს გაეცინა და მითხრეს: – კარგი, სცადე.

პრიმიტიულია, მაგრამ მე პოეტი არ ვარ. შემდეგ ჩარენცმა კიდევ ორი სტროფი დაუმატა და იგივე ზომა დაიცვა. მაგრამ ჩარენცის სიტყვები კინოსურათში არ შევიდა, რადგან სინქრონულად იყო გადაღებული და პრაჩია ნერსესიანი მღეროდა ძველ სიტყვებს. ფილმზე ეწერა და მუდამ იხსენიება ჩარენცის სახელი, რადგან ფილმისთვის დიდი პატივი იყო.

ნილ წერილზე დიდმა კომპოზიტორმა საკმაოდ ვრცელად მიპასუხა. მოგვქვს არ.ხაჩატურიანის წერილის რუსული ტექსტის ჩვენს მიერ შესრულებული ქართული თარგმანი:

„პატივცემულო მონღო ვალენტიანის ძვე! ბოდიშს ვიხდით პასუხით რომ დამიგვიანდა. პეპოს სიმღერის ტექსტი დაწერა ჩარენცმა. როცა გადავწყვიტე გამოქვეყნებინა პეპოს სიმღერის ტექსტი, ამ დროს ჩარენცი უკვე დახვრეტილი იყო. ამიტომ მისი გვარის დაწერა ფილმზე არ შეიძლებოდა. რამდენადაც მახსოვს, არტისტი მალიანი ასრულებდა პეპოს მეგობრის – კაკულის როლს (მისი სახელი აღარ მახსოვს). მან ლექსის რომელიღაც სტრიქონი შევცვალა და ამიტომ მისი გვარიც მალიანი დავაწერე.

ამრიგად, პეპოს სიმღერის ტექსტის ავტორი არის ელიზე ჩარენცი. რაც შეეხება თვით სიმღერას, თუ როგორ დაიწერა იგი, მისი აღწერა ძნელია. ეს სიმღერა, რომელიც შევიდა ფილმში, არის სიმღერის მეოთხე ვარიანტი. რეჟისორ ა.ბეკ-ნაზაროვს უნდოდა სიმღერა ყოფილიყო ძველი თბილი-

პოეზია გატონია, კრიტიკა – ყმა

მე პირადად ძალიან გამოვიხარე, მფხინა და მფხინა. შუარასხყოფილად ვიგრძენი თავი, რომ დღეს, სხვა გვრ რაფსოდი ვართ, ისიც სამტკიფაგლია, სძინავს თუ არა მადრიმ მღვიმარეში მყოფ სულის ფენო-მენს,სახელად პოეზიას!!! და ისიც პი ვიფიქრე, ალბათ ახალ გარემოში ვიგნა-გულად სძინდება ისეთი პოეტიკისი გამოქვეყნება, რომელიც გვრ სპაპამ-თო მასალას მოიყოლებს თან დასაგვ-დად-მეთქი.

ვიფიქრე, მაგრამ ის კი ვერ დავუვი, რომ ამის მიუხედავად, მაინც მოაწერდა ხელს ასეთ სიყვარულს და არასწორ ანალიზს ჩემთვის პირადად საპატივსაცემო ლიტერატორი (და არა მხოლოდ ჩემთვის). რადგან, რაც არ უნდა ვთხოვონ, არაფრად დიან კომპრომისი, რომელიც ერთდროულად სიყვარულს, ცილისწამებას, შეურაცხყოფას და უარყოფით იმპულსს იწვევს საზოგადოებაში ორმხრივად: ანუ შემოქმედდა და მკითხველთა მიმართულებით. თუმცა სრულიად მისაღებ შეიძლება აღმოჩნდეს ეს აზრი საზოგადოების გარკვეული ნაწილისთვის.

ახლა რასაც აქ ვწერ, პირდაპირ ვკრეფ სარკმელში და ალბათ უკეთესი იქნებოდა, ფურცელზე დამეწერა და გადმომეტანა. მაგრამ ჩემი ემოცია წინ მისწრებს, რადგან ამ საკითხზე სულ ვფიქრობ და ვიცი, რომ მაინც მოვახერხებ და სათქმელს ვიტყვი. მაპატიეთ, თუ დაწყობილი ვერ იქნება, მაგრამ იქნება მართალი!!

მე მგონი საქართველოში სძინავს არა პოეზია, არამედ სინდისი!

მე მგონი ეს სინდისი ჩვენში ხან „ტკბილი ნანები“ ჩააძინეს და ხანაც ჩვენ თვითონ ვთვლებთ, რადგან ასე უფრო ადვილია ცხოვრება.

არა ჰქმნა თავისა შენისაგან სიცრუე

მე ისიც სინდისის ძილად მიმაჩნია, რომ ამ წერილზე პასუხს არ გასცემენ ისინი, ვისაც ეს ჩემზე მეტად ეკუთვნის. მაგრამ რადგანაც სინდისი ყველაზე ნაწილდება და არსებობს პიროვნულის გარდა რაღაც ზოგადი, ეროვნული სინდისიც, მაშინ ერთ რიგითს, ერთ ნაწილს მთელისას, მეც ხომ მაქვს უფლება ხმა ამოვიღო?

იმდენი რამ კეთდება შემოქმედებაში, კერძოდ პოეზიაში, რომ გაჩუმება არაფრით შეიძლება. კიდევ კარგი, რომ ძალიან ხმადაბალი სახელი „ქართული პოეზია“ თავისთავად არის ჩვენი სინდისი და თუნდაც ამიტომ ვერ ჩაიძინებს. ახლა უფრო კონკრეტულად: დღეს, როცა მესამე ათასწლეულში შევდით, როცა არა მხოლოდ საუკუნე, არამედ ათასწლეულიც გარდატეხდა, როცა სრულიად ახალ მსოფლიოში გვიყვებს ცხოვრება, აზროვნება და ადაპტირება, იმის ნაცვალის ლიტმობრივობაში და სრულიად ახალ პრიზმაში მოხდეს ცოცხალი ლიტერატურული პროცესისა თუ წარსულის გაანალიზება-შესწავლა-წარმოჩენა, ასეთ „პილატურ“ დასკვნებს ვაკეთებთ და კიდევ ვალაუტობის კალკრებებს ვაბრალვებთ პოეტებსა და პოეზიას? დღეს უხერხულია ამ არანსებულ კალკრებზე ლაპარაკი. ეგებ სულ, სულ სხვა კალკრებ უფ-

როა სალაპარაკო, ვიდრე ვალაუტობისა? დღეს რომ ისე იმ ძველ, ძალიან კარგ, მაგრამ ძველ სახელებს იცნობს საზოგადოება და ახლის არაფერი ვაუგია, ეს არის სწორედ ლიტერატურული სინდისის ძილი და არა თავად პოეზიის ძილი.

იმდენი საინტერესო ადამიანი ქმნის და, ჩემზე უკეთ მოგეხსენებათ, არა პონორარების, ავეჯის, აგარაკის, თანამდებობებისა ან სკამების გამო, რომ თუნდაც მათ წინაშე ვერ უნდა გავმდლოთ ასეთი რამის თქმა. აი, მაგ წერილის დაწერაზე დახარული ვნერვია რომ თუნდაც ერთი კარგი პოეტის შემოქმედებას დათმობოდა, ათას მადლობას ვეტყვოდი ავტორს.

ახლა კი რა ხდება? 2005 წელს შეიქმნა გასაოცარი ნაწარმოები, ნამდვილი ახალი სიტყვა პოეზიაში „ორი ფურცელი ცისა და მიწის“ (მ.ხარანაული), და ეს წიგნი მაღაზიაშიც კი ვეღარ მარგად დევს, ანუ მგონი უკვე არც დევს. მართო ამაზე უნდა ატეხილიყო ერთი ამბავი, მართო ეს უნდა ქვეულიყო ლიტერატურულ გემოდ და მუდმივი მღვიძარების ჰიმნად, რომ ერთი ცოცხალი, სიტყვა ცოცხალია და ქმნადობს!!! მართო ამის დაწერის გამო იქნებოდა გამართლებული ქართული პოეზია თუნდაც ამ საუკუნის დასაწყისში. მაგრამ სრული დუმილი-ძილქუმი!

ახლა იტყვი, მესივია და დაწერდა ამა, რას იზამდაო?

დომიტრი წიკლაური თუ გსმენიათ? ალბათ არა! აი, მისი წიგნები: „შემინდების პოეტი“, „მათხვრის ქისა“, „მზიდავი“ და სულ ახლახან გამოქვეყნებული „ეკლემიის კრეფი გვირგვინისთვის“.

აი, ჩემო მღვიძარო კრიტიკოსებო და მძინარე ხალხო!!! მართო ამიტომ ვერ უნდა გავგებდათ ამის თქმა, რომ სძინავს პოეზიასო! გადამწვარი ვოლფრამიანო, ეგოცენტრულიაო და ა. შ.

მაგრამ ჩვენ იცი, როგორები ვართ? სიმართლის გარეშე რომ ადვილად ვცხოვრობთ და არ ვწუხდებით. მით უფრო, ჭეშმარიტების გარეშე!

ერთი წერილი რაა, ერთი პატარა სიტყვა არ თქმულა ამ ნიჭიერი კაცის ირგვლივ. მართო ჩემი უხლოესი ხალხი რომ დავასახლო: თამარ გამრთხილი, ნინო სადღობელაშვილი, ლელა სამხიაშვილი, თამარ შაიშველაშვილი, ქეთი დოლოძე, მაია სარიშვილი, დიანა ანფიმიალი, მარიამ ხუცურაული, რუსუდან კაიშაური, ნონა გიორგაძე, ნატო ინგოროყვა, ნინო ქოქოსაძე, დარეჯან სუმბაძე და ბევრი, ბევრი სხვა, ქალბატონები, რომლებმაც ალბათ ადვილად არ დაუუთმობთ ტრანსპორტში, ზედმეტ გამარჯობასაც არ ვეტყვი, ნამდვილი პოეტები არიან, მღვიძარი სულის პოეტები, ახალი სიტყვის პოეტები და რაც უნდა დავაბრალოთ, მაინც

შეხვედრის სივრცის თვალაზრი

ამ გოლო წლებში და ვერიოდში მართა მსოფლიო ომთან დაკავშირებული გვირი სხვადასხვა მოსაზრება იგავდა. განსაკუთრებით აქტიურებს რუსული პრესა (სხვათა შორის, არც ჩვენი ჩამორჩევა), რომლის პრო-დუქციის უხვადაა ზიზღი და ლანდლა ამ ომის აღიარებაში ტრინიფიკაციის იოსებ სტალინის მიმართ: ზოგჯერ მას ჰქვია ლეონი (!) დიდ გოროტოპოვად და ახსნა ლეონი.

სის პარლამენტში გაზრდილი, ვერაფერს ვუპირისპირებდი. სტალინს უწინარეს ყოვლისა ჰქონდა იუმორის, სარკაზმის დიდი გრძობა, აგრეთვე თავისი აზრების ზუსტად გადმოცემის უნარი. სტალინი სიტყვებსაც მხოლოდ თვითონ წერდა, და მის ნაწარმოებებში ყოველთვის იგრძნობოდა მუშაობის ძალა. ეს ძალა იმდენად დიდია სტალინში, რომ ის გვჩვენება განუყოფელად ყველა ქვეყნის და ხალხის ხელმძღვანელთა შორის. მისი

ლიოში, დიქტატორი. მან მიიღო კავიანი რუსეთი, დატოვა ატომური იარაღით აღჭურვილი. არა! რაც უნდა ილაპარაკონ მასზე, ასეთებს ისტორია და ხალხი არ იფიქრებენ. საუკუნის ამ დიდი ადამიანის სიტყვის ვრცელი ამონარიდის შემდეგ გვინდა, შემოვთავაზოთ ნაწყვეტი ან გარდაცვლილი რუსი მწერლის ალექსანდრე ოგარნიევის სტატიიდან „გზები, ადამიანები, შეხვედრები“, რომელიც 1987 წელს დაიბეჭდა ჟურნალ „სოვრე-

მეტად ელვანტურმა, მეტად ინტელექტუალურმა პროფესორმა ალექს დე ჯონგმა, რომელმაც ოქსფორდიში მიატოვა და ტიუსონის უნივერსიტეტში გადავიდა, ავტორმა წიგნებისა - „ცეცხლი და წყალი: პეტრე დიდის ცხოვრება“, „ვაიმარის ქრონიკა: ჰიტლერის პრე-ლუდი“, „ყველაზე ინტენსიური შემოქმედების დოსტოევსკი“, „მოდერნის ცხოვრება და დრო“, როცა წარწერით მაჩუქა თავისი ახლახან გამოცემული წიგნი „სტალინი“, - მიიხრა:

ყველა ჩვენგანის არსებობა. ჰიტლერს რომ გაემარჯვა საბჭოთა კავშირზე, უკვე აღარ იქნებოდნენ რუსები. მაგრამ აღარ იქნებოდნენ არც ფრანგები, ინგლისელები და ამერიკელები. როგორც გნებავთ, ის გენიალურია კიდევ იმით, რომ ამ მოლოდინის მოკავშირეებად გაეხადა ინგლისელები, ამერიკელები, ფრანგებიც. ყველაზე სავალალო შეცდომას ადამიანი მაშინ უშვებს, როცა ფიქრობს, რომ პოლიტიკის აგება შესაძლებელია პირად დამოკიდებულებებზე. ამის იმედით იყო ჩერჩილი, როცა თვითდაჯერებით ფიქრობდა, გავიწმომ სტალინს და ჩემ თავს განსაზღვრავდი ვაქცევო. სტალინი კი აიძულა ჩერჩილი და რუზველტიც, რომ ორივეს მისი დასახული გზით ევლო.

„არავის გაშკაობა ისტორიაში იქნა...“

ამით, რასაკვირველია, უმაღლესი სარგებლეს უცხოეთის (დასავლეთის) მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა და მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვება თავიანთი ქვეყნების ხელმძღვანელებს, უწინარეს ყოვლისა ჩერჩილს, რუზველტს და სხვებს მიაწერეს. დაიწყეს ისეთი საზოგადოებრივი აზრის დამკვიდრება, რომ სტალინი იმეტი ნაციზმზე უარესი მოვლენა იყო. მეორე საუკუნის ისტორიაში, სულაც აღარ იხსენებენ დიდი უნსტონ ჩერჩილის სიტყვებს.

გავლენა ადამიანებზე იყო უცხო-ლობელი. როდესაც ის იალტის კონფერენციის დარბაზში შემოდიოდა, ჩვენ ყველანი, თითქოს მრძანებით, ფეხზე ვდგებოდით და, უცნაურია - რატომ გვეჭრა ხელები შარვლის ნაკერებზე ჯარისკაცებით. მას ჰქონდა ღრმა, ყოველგვარ პანიკას მოკლებული ლოგიკური და გაანზრებული სიმრძნე. ის იყო შეუდარებელი ოსტატი - მძიმე წუთებში მონახა გამოსავალი ყველაზე გამოუვალი მდგომარეობიდან. ყველაზე ტრაგიკულ მომენტებში, აგრეთვე საზეიმო მომენტებშიც იყო თანამართლებელი, არასოდეს ემორჩილებოდა ილუზიებს, იგი იყო არაჩვეულებრივად რთული პიროვნება.

მენიკვი“. შეგახსენებთ - ეს ის პერიოდი, როცა მიმდინარეობდა ე.წ. პერესტროიკა და ახალი ძალით გაჩაღდა ანტი-სტალინური შეტევები, რაც დღესაც, მეტი ძალითაც კი გრძელდება. „სიძნელესა და ერთდროულად კმაყოფილებას განვიცდი ამერიკელ მეცნიერებთან ურთიერთობის დროს, იმიტომ რომ ისინი ყოველთვის სიტყვადიანი არიან და ამასვე მოითხოვენ შენგანაც.“

- თქვენს პირ კიდევ ვერ დაგყარდა ობიექტური დამოკიდებულება მისადმი. - თქვენ იმის თქმა გინდათ, რომ ჩვენში ყურადღება გამახვილებულია მასთან დაკავშირებულ ისეთ მოვლენებზე, როგორებიცაა კანონიერების დარღვევა, უდანაშაულო ადამიანების დაღუპვა, შეცდომები, რომლებმაც გავლენა მოახდინეს ომის მსვლელობაზე პირველ პერიოდში, გაუმართლებელი რეპრესიები ომის დამთავრების შემდეგ?

- მე გვინდა, ამ შემთხვევაში თქვენ მხედველობიდან გრჩებათ ყოველგვარმა სტალინიდან და მისი მსგავსიდან განსაზღვრული ძალები - ჩვენი ხალხი და ჩვენი პარტია. - მაგრამ მე ხომ მარქსისტი არა ვარ. ამის შესახებ უნდა მოუთხროთ თქვენ, თუნდაც ისე, როგორც ხალხის შესახებ დაწერა შვილს ლევ ტოლსტოი - „ომა და ომის დროს“ და მიხილეთ ომის დროს - „ყნარ დროს“.

აი, რას ამბობდა იოსებ სტალინი იმამდელი მისი აშკარა მტერი, ომის დროს - არც მტერი, არც მეგობარი, ომის შემდეგ კი კვლავ დაუფარავი მტერი უინსტონ ჩერჩილი (სიტყვა წარმოთქვა ლორდების პალატაში 1959 წლის დეკემბერში სტალინის დაბადების 80 წლის-თავთან დაკავშირებით. გადმოთარგმნილია „ბრიტანეთის ენციკლოპედიის ყოველწლიურად“).

მან შექმნა და დაიმორჩილა უზარმაზარი იმპერია - ეს იყო ადამიანი, რომელიც თავის მტერს ანადგურებდა თავისსავე მტრების ხელით და გვაძლავდა ჩვენს კი, ვისაც პირდაპირ იმპერიალისტებს უწოდებდა, გვემძობლა იმპერიალისტების წინააღმდეგ. სტალინი იყო უდიდესი, რომელსაც არ ჰყავს ტოლი მსოფ-

- მაგაზე მეც ვლაპარაკობ მთელი სიმწვათი, აი, ამ წიგნში. მაგრამ საჭიროდ მიმაჩნია და უნდა გაგახსენოთ, ჯერ ერთი, იმის შესახებ, რომ არც საფრანგეთის რევოლუციის, არც ნაპოლეონს, არც სხვა ვინმეს არ გაუკეთებია ისტორიაში იმდენი, რამდენიც მან გააკეთა. რუსეთი 1917 წლის შემდეგაც ხომ დიდი ხნის განმავლობაში უცვლელი რჩებოდა. მან კი ნამდვილად გარდაქმნა იგი, იმ გზაზე დააყენა, რომელიც გზითაც რომელიც წელი იარა და, ასე განსაკუთრებით დიდის. მეორეც, მიმაჩნია, რომ მის სახელთან განუხრებლად არის დაკავშირებული

ამ ციტატების შემდეგ გვინდა დავუმატოთ: არ იქნებოდა ურიგო - ზოგიერთი ჩვენი პოლიტიკოსი თუ საზოგადო მოღვაწე, სხვადასხვა პოლიტიკურ მიმდინარეობათა ლიდერი და ხელმძღვანელი ჩაფიქრებოდა ზემოთ მოხსენებულ მოსაზრებებს იოსებ სტალინის შესახებ, რომლებშიც გამოკვეთილად და მთავარი შეფასება - „არავის გაუკეთებია ისტორიაში იმდენი...“ მაშინ აღარ მოუვიდოდათ, ვინმანთ დღეს მოღვაწე ქვეულ გამოთქმას, პირად-დევნი სტალინის სახელის ამ ისტორიიდან ამოძრკვისა თუ გორის ძეგლის სხვა ადგილებზე გადატანის შესახებ. სხვა მოსაზრების შესახებ აღარას ვლაპარაკობთ, ნუ წავალთ ისტორიის წინააღმდეგ, ნუ ვიქნებით გამოკვეთილი და წინამსწარა გვეცემა.

ზურაბ ლომიძე

დაწერენ, რადგან ეს ღვთისგან აქვთ და ის უფრო ბრალის, ვინც არ იცნობს მათი სულის ნამოღვაწარს, ვიდრე, ის, ვისაც ყველაფერი მიძინებული ჰგონია. მართლაც, „შუალამის იავანა“ (პოეტური კრებული, ნ.სალომელაშვილი) რად ღირს, რომ სულმა ამოისუნთქოს, შეგვა იგრძნოს და სახლზე მივებოთ! მაგრამ სახლზე მიყურადებელი თუ არ ხარ, თუ მზად-ყოფნაში არ არის სასწაულის მომლოდინე სული, ვერაფერს დაინახავ და ვაივინებ, ვერაფერს, ზოგიც იმ დროს ჩაიწვება, როცა ყველაზე მეტად გვირდებ... მე შეგნებულად არ ვასახელებ იმ სახელებს, რომლებსაც კარგად იცნობთ (იზა ორჯონიძე, ეთერ თათარაიძე, დალილა მედიანიძე, ნინო დარბაისელი და სხვები და სხვები)... აქ სულ ქალბატონები კონტრესტის გამო დავასახელებ (ტრანსპორტში ადგილის დათმობის პრობლემა და საერთოდ, ქალის შემჩნევის პრობლემა!)

საზოგადოებრივი დასკვნა

306 საომ?

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი ბარაკ ობამა ოჯახთან ერთად შვედეთში გაემგზავრა ატანტის დასახლებულ სანაპიროზე, რანჩოში. გორდონ ბრაუნი შე-მოიფარგლა შოტლანდიაში გამგზავრებით - იქ მას სახლი აქვს. საფრანგეთის პრეზიდენტი ნიკოლა სარკოზი ცოლთან ერთად გაემგზავრა ზურმუხტის ნაპირზე, კარლა ბრუნიის საგვარეულო ვილაში. იტალიის პრეზიდენტი-მინისტრი სილვიო ბერლუსკონი შვედეთში წაიწი დახანჯავს მიწისძვრით დაზარალებული პატარა ქალაქ ავიოლას ალდგენისთვის ზრუნვაში. გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა კი შვედეთში დაიწყო ვაგნერის ფესტივალზე დასწრებით, რომელიც ყოველწლიურად გავრიაში იწყება. შემდეგ იგი ქმართან ერთად გაემგზავრა იტალიის ალპებში. ჩვენი ხელმძღვანელების დასვენების შესახებ არაფერია ცნობილი.

და ყირიმში, ლივდიის სასახლეში. მისი მემკვიდრე ალექსანდრე III კი იქ გარდაიცვალა ქრონიკული ნეფრიტით 1894 წელს, თუმცა უყვარდა ფინეთში დასვენება. იქ იმპერატორი იალქნის ქვეშ დასვენებდა, თევზაობდა, ხანმოკლე უხას, ერთხელ კი ფინეთში პოლიციელმა დააპატიმრა ბრაკონიერობისთვის - უკანონოდ იჭერდა კი-მორჩხალებს. რუსეთის უკანასკნელი თვითმპყრობელი ნიკოლოზ II იყო ხოლმე ყირიმში, შემოიარა მახისარაი, სევასტოპოლი, ფოროსი, ალუპკა, იალტა, ვერხუფი, ალუშტაში კი პირველად შეხვდა მომავალ მეუღლეს იმპერატრიცა ალექსანდრა ფედოროვნას.

საბჭოთა ბელადები კი, გარდა ლენინისა, რომელიც თუ ისვენებდა - მხოლოდ მოსკოვის გარეუბან გორკაში, უპირატესობას ანიჭებდნენ სამხრეთს. სტალინი 1928 წლამდე ისვენებდა ნაოჩის მდამოებში, შემდეგ კი აირჩია კავკასიის შავიღვინისპირეთი.

ყანა იმ დროს, როდესაც ის ისვენებდა ფოროსში „№11 სახელმწიფო ობიექტზე“. გასული საუკუნის 70-იან წლებში ბრეჟნევი შეიყვარა სოჭის რეზიდენცია „ბოჩანოვის ნაკადული“, რომელიც 1955 წელს აიგო. აქედან ორ ნაბიჯზე იყო მაცესტა თავისი მინერალური წყლებით, რომლებიც ძალიან უხდებოდა გენერალური მდივნის სახსრებს.

ანდროპოვის საკურორტო არჩევანს მისთვის სამწუხარო შედეგი მოჰყვა. 1983 წლის სექტემბერში ანდროპოვი ყირიმში, ახალ ორლენაში დასვენების დროს გაცივდა, რამაც, ბოლოს და ბოლოს, იგი სამარცმდე მიიყვანა. შემდგომ გენერალურ მდივანს ჩერჩილს ვილაყამ ურჩია წასულიყო აგარაკ „ფიჭვნარში“, რომელიც კოსლოვსკის რაიონში მდებარეობდა ზღვის დონიდან 1000 მეტრზე. ჩერჩილს, ვისაც ასობა აწუხებდა, ცუდად გახდა. მალე ის გარდაიცვალა.

ჩვენი გაუახიანებთ ხოლმე ერთ-ორ სახელს, და სულ გვგონია, მტერ არ ვყოფა ეს სივრცე და ეს საქართველო! ვყოფა და იმიტომ, რომ თვითონ საქართველო სულის და ცისა მტერია, ვიდრე მიწის და კამინეტის! საქართველო თვითვე იტევს და წარმოშობს ამ სასწაულს, სახელად შემოქმედს და ნუ დაინანებთ მათთვის ყურადღებას. რაც უნდა იყოს, სამყარო მაინც პოეტისა და პოეზიის მხარეზე დარჩება და არა კრიტიკის მხარეზე. გალაკტიონი წერდა სწორედ: პოეზია ბატონია და კრიტიკა - ყმაო!

სამხრეთული კახა მეფეებისა და გენერალური მდივნებისთვის...

რუსულ ტრადიციას - დაისვენონ სამხრეთში - საფუძველი დაუდო იმპერატორმა ალექსანდრე პირველმა. 1825 წლის შემოდგომაზე ის ჩავიდა ტავანროვში, სადაც გარდაიცვალა ტიფით. ალექსანდრე II 1861 წლიდან ისვენებ-

დასვენება, განსაკუთრებით სახელმწიფო აგარაკზე ლივდიისა და ქვემო ორენანდის შორის. იქ ის თავს ირთობდა ცურვით (როგორც ამომგენ, გასაბერ რგოლზე) და თევზაობით. მაგრამ 1964 წელს, როდესაც ხრუშჩოვს გამოჩნა გადატრიალება და გადააყენეს, ისვენებდა კავკასიაში. 17 წლის შემდეგ ამგვარი ისტორია გადახდა თავს გორბაჩოვსაც. საგანგებო მოვლენათა სახელმწიფო კომიტეტმა (უფრო ცნობილია რუსული სახელწოდებით - შჩკ) გამოაცალა მას ქვეშეიდან ქვე-

სამხრეთული კახა მეფეებისა და გენერალური მდივნებისთვის... რუსულ ტრადიციას - დაისვენონ სამხრეთში - საფუძველი დაუდო იმპერატორმა ალექსანდრე პირველმა. 1825 წლის შემოდგომაზე ის ჩავიდა ტავანროვში, სადაც გარდაიცვალა ტიფით. ალექსანდრე II 1861 წლიდან ისვენებ-

თითქმის ნატურიდან

ერთი ჩვენთვის კარგად ნაცნობ ოპოზიციონერ დეპუტატს, რომელსაც პარლამენტის სხდომაზე ჩაეყვინათ, მოულოდნელად სლოკინი აუვარდა.

– უხერხულია, თავი შეიკავე, – გადაულაპარაკა გვერდით მჯდომმა ნაციონალმა.

– რა ჩემი მრალია, შეკვეთა კი არ მიმიცია, – სცადა თავის მართლება კოლეგამ.

– მაშინ დარბაზიდან მაინც გადი, სირცხვილია.

– არსადაც არ გავალ, საკუთარი ინიციატივით კი არ ვასლოკინებ, შე კაცო!

– აბა ვისი ინიციატივით?

– რა ვიცი, ასე იოლად ვერ აგისხნი, – თქვა სლოკინ-სლოკინით დეპუტატმა.

– თქვი, ნუ გერიდება.

– მიზეზი, ჩემი აზრით, ქვეყნის მაღალი რეიტინგია.

– გაგიჟდი, სად ქვეყნის რეიტინგი და სად კიდევ შენი უზრდელური სლოკინი?

– სწორედ მაგაშია, ჩემო ძმაო, სლოკინის სასწაულებრივი დამთხვევა.

– რა დამთხვევაზე ლაპარაკობ, იქნებ ამიხსნა?

– იმაზე, რომ მსოფლიო პირდაღებულია საქართველოს იგავმიუწვდომელი მიღწევებით.

– კერძოდ?

– სად ჩამოვთვალო, ან რომელი ერთი ჩამოვთვალო, მართო რუსეთის დამარცხება რად ღირს!

– შენ გინდა თქვა, რუსეთი რომ არ დაგვემარცხებინა არ დაგასლოკინებდა?

– არა, რა თქმა უნდა, რუსეთის გამოშვლებამ მთელი მსოფლიო აალაპარაკა, დღე ერთი და ზარი უთვალავი, საიდან აღარ მიჩვენებენ.

– ჰოო?

– აბა როგორ, ეს იგივეა, პატარა იამაიკას ამერიკის უშველემელი იმპერია დაემარცხებინოს.

– გააბი რა, მაინც ვერ ამიხსენი, რატომ გასლოკინებს?

– გვახსენებენ, ძმაო, წარამარა გვახსენებენ და მასლოკინებს, რა არის ამაში გაუგებარი?

– ეგ თუ მიზეზია, მაშინ ქვეყნის პრეზიდენტს უნდა ატეხოდა სლოკინი და არა შენ, ოპოზიციონერ დეპუტატს.

– ამას წინათ ხომ თქვა კიდევ სააკაშვილმა, ისეთი ამბები ხდება ჩვენს გარშემო, იმდენი ვინმე გვაქვს (მაიღინის ჩათვლით), ერთთავად უნდა მასლოკინებდესო.

– და შენც პრეზიდენტის მაგივრად ასლოკინებ, არა?

– გინდაც ვერე იყოს, მერე რა მოხდა? – იხტიბარი არ ვაიტეხა ოპოზიციონერმა.

– როგორ თუ რა მოხდა, – განერვიულდა ნაციონალი, – თუ სადმე სამართალია, ამ შემთხვევაში ნაციონალს უნდა ვასლოკინებდეს და არა ოპოზიციონერებს. ეგლა გვაკლია, ჩვენს წარმატებებზე ჩვენმა მოწინააღმდეგეებმა ასლოკინონ.

– რატომ გვონია, რომ თქვენს მიღწევებს ჩვენ მივიწეროთ? აბა გაიხსენე. 200 ათასი კაცი რომ გამოვიყვანეთ ქუჩაში, ესეც თქვენი დამსახურებაა?

– გამოვიყვანეთ თორემ, – გადაიხარხარა ნაციონალმა, – ვის რა ფეხები მოჭამეთ?

– რა ხმაურია კოლეგებო! – გაისმა დარბაზში პარლამენტის სპიკერის ხმა.

– ზოგი ტელეფონით ლაპარაკობს, ზოგი ხვრინავს, ზოგიც ასლოკინებს, ასეთ პირობებში როგორ ვიმუშაოთ ან ქუთაისში რა პირით გადავიდეთ?

– ალბათ აუცილებელი გახდება, მუშაობის პროცესში დეპუტატებს მოზილურები გამოვუერთოთ, – დაასკვნა ვიცე-სპიკერმა.

– აი, ხომ ხედავ, შენმა სლოკინმა რა გამოიწვია, – უსაყვედურა ნაციონალმა კოლეგას, – მთელ ჩემ ბიზნესს აქედან ვმართავდი მოზილურით, ახლა რა შეშველებია?

– ბიზნესის ხსენებაზე ოპოზიციონერ დეპუტატს სლოკინი უმალ გადაუვარდა (ეტყობა, ბიზნესის თვითონაც აქედან მართავდა).

– ვერ არის კარგად საქმე, – თქვა სლოკინმა პარლამენტარმა.

– რაზე ამბობ? – დაინტერესდა ნაციონალი.

– სლოკინი შემიჩერდა.

– ეს რას უნდა ნიშნავდეს?

– ეტყობა, ნატოში შესვლაზე უარს გვეუბნებიან?!

სლოკინი

ოტინა ჩართოლანი

ალიბრატალი – გალიბრატალი

ჩათქები ახ დაითვალე?

იმ წლებში, როცა სარაიონთაშორისო გაზით „სამგორის“ რედაქციაში ვმუშაობდი, ცნობილი იუმორისტი ქართლოს პასრამი ჩვენი ხშირი სტუმარი გახლდათ. მოჰქონდა ფელეტონები, იუმორესკები, ზოგჯერ საქმიან წერილებსაც აქვეყნებდა.

ერთ-ერთი ასეთი წერილი, რომელიც გაზეთში დაისტამბა, მაშინდელ ლოკინის მეფრინველეობის ფაზრივად წოდებულ საწარმოს შეეხებოდა. ავტორი ხობტას ასხამდა იქაურ მეფრინველეთა საქმიანობას და გვეგმობს დიდი გადაჭარბებით შესრულებას უწინასწარმეტყველებდა.

მეორე დღეს რედაქციაში ტელეფონის ზარი აწკრიალდა. შემოთვალე ფაზრივის დირექტორმა გვამცნო, რომ წერილში საზედისწერო შეცდომა გაიპარა: საწარმოში მხოლოდ 2 ათასი ფრთა ფრინველი გვყავს, კორესპონდენციაში კი 4 ათასი ფრთა წერიაო. ეს რა უბედურებასა გვწივთ, ამინდრიდან სახელმწიფო კვერცხის დამზადების გეგმას ამ ციფრის მიხედვით დაგვიწესებს და დავიდუპეთო.

გაზეთის რედაქტორმა სილოვან ნარიბანიძემ ქართლოს ვასრამე რედაქციაში იხმო და უსაყვედურა:

– შე კაი კაცო, რა შარს გადამკიდევ ადვილზე იყავი მისული, ის ქათმები ხეირიანად დავეთვალა და მერე ისე დაგვეწერათ.

– დავითვალე, აბა არ დავითვალე? – იუკადრისა ქართლოსმა.

– თუ დაითვალე, 2 ათასის ნაცვლად 4 ათასი ქათამი საიდან გარჩნდა?

– სილოვან, აბა დაფიქრდი, – შეედავა იუმორისტი, – ერთ ქათამს ორი ფრთა ხომ აქვს?

– აქვს.

– ჰოდა, აგაშენა ღმერთმა, 2 ათას ქათამს 4 ათასი ფრთა არ გამოუვა?

– რაღა ჰქონდა სათქმელი რედაქტორს, გაჩუმდა. იმის კაბინეტიდან ქართლოსი გამარჯვებულის იერით გამოვიდა და რედაქტორის მოადგილეს ისლამ ბაბაევს აზერბაიჯანულად გაუბა საუბარი.

ჩვენ ყველამ პირები დავადეთ – ხედავთ, ქართლოსს ინგლისურთან, ფრანგულთან, ჩინურთან და იამაიკურთან ერთად აზერბაიჯანულსაც სცოდნიაო.

ქართლოსს ვასრამე რომ წავიდა, ბაბაევს ვკითხეთ, რას გელაპარაკებოდაო.

– ვერ გეტყვით, ვითომ აზერბაიჯანულად ლაპარაკობდა, მაგრამ იქიდან ერთი სიტყვაც ვერ გავიგეო, – გვითხრა თავდაც პირდადებულმა ისლამმა.

„იყარითოჯი ბიჭები“

„სამგორის“ რედაქციაში ჩემთან ერთად ახალგაზრდა პროზაიკოსი სოლომონ დემურხანაშვილი მუშაობდა. იმ პერიოდში ცნობილმა მწერალმა თენგიზ გოგოლაძემ უწინააღმდეგე „დროშაში“ გამოაქვეყნა მეგობრული შარუი, რომელზეც ტანმცირე სოლომონ დემურხანაშვილი და ტანზორმა ლადო მრულაშვილი იყვნენ დახატული. ქვეშ უზრალა, მაგრამ მრავლისმეტყველი წარწერა გავკეთებინა: „იყარითოჯი ბიჭები“.

იმ შარუ-ნახატში სოლომონი ლადოზე მთელი თავით მაღალი ჩანდა, თანაც მეგობრულად და-

ედო ხელი თავზე თანასოფელი მწერლისთვის. ვინც კი ნახავდა ამ ნახატს, ყველა სიცილით იფხრიცებოდა.

ერთხელაც ამ სიცილ-ხარხარის გავლის შემდეგ, სოლომონს შევაპარე – შენ როგორ ვაიგე ამ შარუის ნართაული შინაარსი-მეთქი. ძალიან კარგად, ნახატში სამწერლო სიმბოლე დახატული და არა ფიზიკურიო, – ინუგემა თავი სოლომონმა.

კონსოლაცია

ცნობილ ჟურნალისტ ივან ტაბიძეს, რომელთან ერთადაც წლებების მანძილზე უწინააღმდეგე „პარტიულ სიტყვაში“ ვმუშაობდი, ინფარქტი დაემართა. ივერის ყლურწვა უყვარდა და გამოზრუნდა თუ არა, მაშინვე საკონსულტაციოდ უწინააღმდეგე „ნიანგის“ რედაქტორს, ცნობილ პოეტსა და იუმორისტს ზაურ ბოლქვაძეს მიაკითხა (ზაურს უკვე სამი ინფარქტი ჰქონდა გადატანილი და სიტყვა დაეჭერებოდა).

– ზაურ, – უთხრა ივერემ, – ინფარქტის შემდეგ ღვივის დალევა თუ შეიძლება?

– როგორ არა, ძამა, – გაამხნევა პოეტმა, – პატარა ჭიქით დაიწყე და ლიტრამდე ადი, მეტი არ გაბედო.

რაკი ღვინო გაინაღდა, ნაიფარქტალმა კოლეგამ არაყიც მოინდომა.

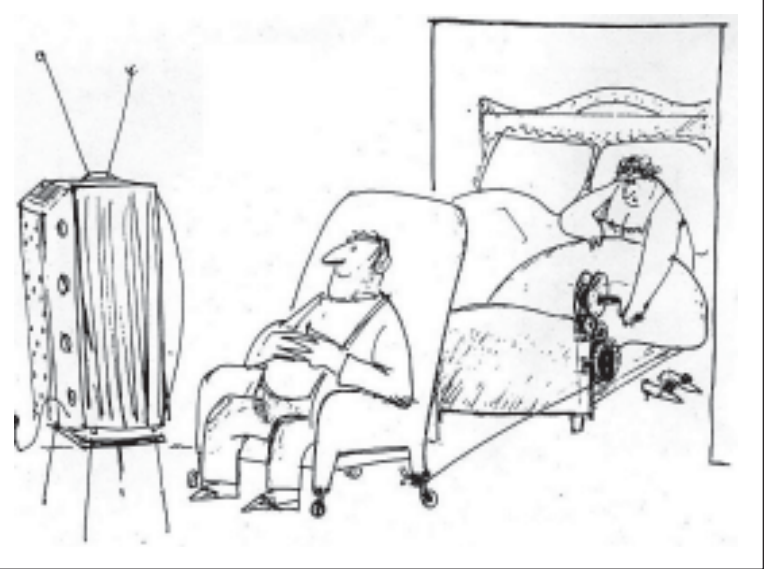
– აბა, პაპა, არაყს არ გავკარო! – სასტიკად გააფრთხილა ზაურმა.

– აბა, შენ რო სვამ? – შეშურდა ივერის.

– კაცო, შენ მე რას მიყურებ, ექიმს ფული მივეცი და ნება დამართოთ, – მოიწონა თავი ზაურმა.

ოთარ ხუციშვილი

უსიტყვოდ

არაპი

ყდმერთოდ ვაძვირდა წამალი!

წვიმაში გაცივდა კურდღელი, ყელზე თათს იდებდა ხშირ-ხშირად, სიცხისგან გათანჯულს წუხელის თავბრუ დაეხვა ტყისპირად.

მეუღლემ, ელამმა ზაქარამ, მოძებნა ექიმი – ყარყატი:

– დრო არი, თავი ქვას ვახალო, ავად მყავს მეუღლე, საწყალი. – გამოჰყვა, უარი არ უთქვამს, გასინჯა, ყელშიაყ ჩახვდა, გულს რწმენა, იმედი ჩაუდგა და კრძელი ჩეცვატყ დაწერა:

– ანთება ჰქონია ნამდვილად, თავს უნდა მიხედოს, იცოდე, წამლები მოარჩენს ადვილად, თუ დილით ჩეცვატყ დაწერა:

– რას ამბობ, ექიმო, სადა გვაქვს წამლების შეძენის სახსარი. გეზიაც ანთებას გადაჰყვა, სნეული, ჩხირივით გამხდარი.

ყოველდღე ძვირდება წამლები, ვწუხვართ და ვიშვივებთ, განვიცდით.

სინდისი დაკარგეს მთლიანად, როდემდე გაუძლებოთ – არ ვიცით. ამასწინ მელასთან ვუჩივლეთ, – გაჯავრდა, შეყარა წარბები, მეწამლეს უყვინა, უწივლა, გაძარცვა, იწყევლა თავმედი.

სულ მალე შენიღდნენ, მორიგდნენ, თუმც ჩვენთან ლანძღავდა ყასიდად, მას შემდეგ ათმაგად გაძვირდა წამლების ფასები საშინლად.

ისევ სჯობს ტყის ნაყოფს მივმართოთ, და უფალს შევთხოვოთ შეწევნა, იღბალი განგებას მივანდოთ, სანამდე სიკვდილი გვეწვევა.

ეს კურდღელს შეემთხვა ტყეშია, ყარყატყ იქ იყო ფრთაშალი, ცხოველებს ვინ ჩივის, ჩვენშიაყ უღმერთოდ გაძვირდა წამალი.

ვალერიან მამუკალიაშვილი

უსიტყვოდ

ანაკლოტაჟი

მანცხადებ: დიკარგა ათი წლის გოგონა. განსაკუთრებული ნიშნები ჯერ არ ჩამოზრდია.

აზრამმა შვა ისაკი. ისაკმა შვა იაკობი. მერე კი იქ რალაც მოხდა და ბავშვების გაჩენა ქალებმა დაიწყეს.

თუ თქვენ მელოტი ხართ, გვერდით კი ორი წვერებიანი ცერმანელი გიზით, შესაძლოა, ლენინი იყოთ.

თუ მამაკაცს არ შეუძლია, ქალს კი არ სურს, ეს კატასტროფა კი არა, იდილიაა.

– ნახე, რა მიქნა ამ შენმა ნაქებმა ძაღლმა, ვერაფრით რომ ვერ შელევინებ, – ეუბნება ქმარს აღშფოთებული ცოლი, – სამივე ბანკის საკრედიტო ბარათი დამიღვება!

ქმარმა ძაღლს დაუძახა და ფერება დაუწყო: – კა-არგი ძაღლი, კა-არ-გი ძაღლი...

რუს წერენ, რას აგზავნი ჩვენი

ოპოზიციას გადასახადებით მოახრჩობენ

საპარტიო მხარეების მხარეში სპიტირის ნიშნით გუბერნიის მთავრობის მიერ...

გველა ნაგავი და მისი თანაგავი...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით გუბერნიის...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

მოგაგულზე იჭიქრა

აფხაზეთში რუსეთის პრეზიდენტის...

სტანისლავ ლაქოვსკი გვაცნობს...

რუსეთის პრეზიდენტის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

დაღმის ზურგზე

პატივსაცემი პარტიის მდივანი...

სახელმწიფოს მოქმედება...

ჩილიში ლორის ბრძოლის...

ეს ვირუსი აღმოჩნდა ინდოეთში...

მოგაგულზე არ გავაგულდებ...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

საპარტიო მხარეების მხარეში...

გუბერნიის მთავრობის მიერ...

ქართული სინდრომი

დაღმის ზურგზე...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

დაღმის ზურგზე...

ამ საკუთრების გაყიდვით...

ეროვნული ჩემპიონატი

კოჭლაშვილი იწყებს...

ტრადიციისამებრ, კალთხურთისა და ფეხბურთის ფედერაციების მსხვერპლად იმდენი მოხარულნი...

ეროვნული ჩემპიონატის აღნიშნულ ბრძოლას ინტრიგას ქვეყნის მოქმედ ჩემპიონში ბანსორც...

დღევანე IV ტურში იტალიაში: „სიონი“ - „ზესტაფონი“, „სამტრედია“ - „ბანი“...

ფეხბურთი

პრესტიჟს უფრთხილდებიან

ევროპის ლიგის (ყოფილი უფასო თასის) შესახებ გვირქონი ამოგონს...

„კოშიცა“ - „რომა“ 3:3, „ბაქო“ - „ბაზელი“ 1:3, „ბათე“ - „ლიტეპსი“ 0:1...

ჭადრაკი

„ბალტიის დედოფლის“ თასი - არასამიას

უკვე გაუფრთხილეთ, რომ სანატ-პეტროპოლისში მოქმედებდა ქალთა საერთაშორისო ტურნირში...

5-5 ქულით მესამე-მეოთხე ადგილები, შესაბამისად, გარბანელმა...

კრივი

ორი მედალი დაიბეჭდა

პოლონეთში ბრძოლა დასრულდა მოკრძობითა ევროპის პირველად...

ინტერნეტიდან

მეტოქეთა შუამდგომლობით

ამას წინათ გაცნობათ, რომ ამტოვორტის საერთაშორისო ფედერაციის...

ვალენსიაში გასამართ შიშვერებაზე დაუშვა. აღმოჩნდა, რომ ასეთი „გამამართლებელი განაჩენი“...

ბოლტი არ ცხრება

აგზავნის მეთქვე საჯინგოვება „ფარარის“, „მაკლარენა“...

სამგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა, იამაიკელმა სპრინტერმა უსეინ ბოლტმა...

ბუფონის ოჯახი მატულობს?

იტალიაში გარლუსკონის თასზე „ვილანისა“ და „იუვენტუსის“...

„თავს დიდებულად ვგრძობ. ჩემთვის ეს მეორე ფეხმომოებაა...

კურიოზები, მიქარები...

„მონეზი მკრანელოვაი გადამალა“

ამ „უიანასანელ სიტყვებს“ არ უნდა მიახლოვდეთ... მონეზი მკრანელოვაი არაა მკრანელოვაი, არაა მკრანელოვაი, არაა მკრანელოვაი...

„მეტი სინათლე“

ვის ალბათ გაუფიქრებია მონეზი მკრანელოვაი... მონეზი მკრანელოვაი არაა მკრანელოვაი, არაა მკრანელოვაი...

თავისუფლების ქანდაკება

1885 წლის 19 ივნისს ერთგვარად საზღვარგარეთ... თავისუფლების ქანდაკება არაა თავისუფლების ქანდაკება, არაა თავისუფლების ქანდაკება...

თავისუფლების ქანდაკება ამერიკელი... თავისუფლების ქანდაკება არაა თავისუფლების ქანდაკება, არაა თავისუფლების ქანდაკება...

ყველაფერი ყველაფერზე

დღევანდელი „პრინციპალი“ მსოფლიოში ყველაფერი ყველაფერზე... ყველაფერი ყველაფერზე არაა ყველაფერი ყველაფერზე...

მართლაც რომ უკვდავი შერლოკ ჰოლმსი

1930 წლის 7 ივლისს შერლოკ ჰოლმსი დაიბადა... შერლოკ ჰოლმსი არაა შერლოკ ჰოლმსი, არაა შერლოკ ჰოლმსი...

შერლოკ ჰოლმსი არაა შერლოკ ჰოლმსი, არაა შერლოკ ჰოლმსი... შერლოკ ჰოლმსი არაა შერლოკ ჰოლმსი...

სამსხვერპლო ოღითგანვი არსებობდა

პირველ ქრისტიანებს შეჰყარებინათ რაიმე განსაკუთრებული აღმშენებელი... სამსხვერპლო ოღითგანვი არაა სამსხვერპლო ოღითგანვი...

მთაწმინდა გივი გამრეკელმა

პროზა

დაამარცხებენ ლოთობას რუბლით?

რუსეთის მასშტაბით ინფორმაციის საშუალებები იტყობინებინან, რომ განსულ კვირას სოჭის სპეციალური თათბირი... დაამარცხებენ ლოთობას რუბლით?

სხვა ქვეყნების პრესაში. ამ თითოეულ კაცზე, ამ თითოეულ კაცზე... დაამარცხებენ ლოთობას რუბლით?

განცხადება აუქციონის ჩატარების შესახებ. საქარტველო „გადასხდისუნარიანობის საქარტველო წარმოების შესახებ“ კანონის 38-ე მუხლის შესაბამისად...

განცხადება. მუშაობის პირობები, მუშაობის ადგილი, მუშაობის დრო... განცხადების მიმართ მონაწილეობის უფლება შეუქმნიან...

ქალწული (24 აპრილი - 22 მაისი) მფარველი პლანეტა - მერკური. ქალწული მფარველი პლანეტა მერკურის გავლენა... ქალწული მფარველი პლანეტა მერკურის გავლენა...

ღლის კალენდარი

22 აპრილი

წლის 234-ე დღე – ახალ წლამდე დარჩა 131 დღე.

მე-11 შვიდული სულთმოფენობიდან. შაბათი სხანება წმ. მიციქულისა მათათასი (63ძ. იულიანე, მარკიანე, იოანე, იაკობი, ალექსი, დიმიტრი, ფოტი, პეტრე, ლეონტი, მარინა პატრიკია და სხვები 730 წელს ხატთმებრძოლი იმპერატორის ლევ ისავრიელის დროს ანაგმა.

ამავე დღეს მოიხსენიებენ ორმოც წამებულს. მათ კონსტანტინოპოლში ორი ტაძარი აუგეს – ერთი იმპერატორმა ანასტასი I-მა, მეორე კი იმპერატორმა ტიბერიუსმა.

დაიბადნენ:

- 1811 – ფრანც ლისტ, უნგრელი კომპოზიტორი.
1928 – ნოდარ ნუცუბიძე, გიოლოგი, სახარ-თვალის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი.
1936 – რუსუდან ბაჩიანიძე, მოქანდაკე.

გარდაიცვალნენ:

- 1241 – გრემორი IX, რომის პაპი.
1806 – შან მონრა ფრაგო-ნარი, ფრანგი ფარმაცეუტი და ბრაზილიელი.
1986 – ოთარ ბაქურაძე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი. დაიბადა 1926 წლის 14 იანვარს.

მოვლენები:

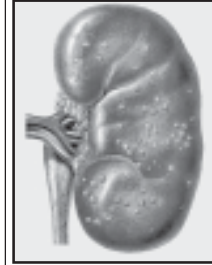
- 1485 – მოკლეს რიჩარდ III, ინგლისის მეფე.
1770 – კავიტანი ჯეიმს კუპი აღმოაჩინა ავსტრალიის მიადლა.
1846 – ნიუ მექსიკო აშშ-ს შტატი გახდა.
1852 – ავსტრალიაში ოქრო აღმოაჩინეს.

ჯანმრთელობა

სოდა თირკმელზეს კურნავს

მსოფლიოში უამრავი ხალხია, თირკმელები რომ აწუხებს. მნიშვნელოვანი შეცდომებია, რომლებმაც მთელი რიგი გამოკვლევები მოაწყეს, მივიდნენ დასკვნამდე, რომ სოდა ანელებს თირკმელების ქრონიკული დაავადებების განვითარებას. ექსპერტებმა ამისთვის გამოიყენეს 100-ზე მეტი პაციენტი, რომელთაც ყოველდღიურად აძლევდნენ სოდის მცირე დოზას ტამლეტებით.

ერთი წლის შემდეგ მკვლევარებმა შეაჯერეს ანალიზების შედეგები, აღმოჩნდა, რომ იმ პაციენტებს, რომლებიც იყენებდნენ ნატრიუმის ბიკარბონატს, თირკმელების ფუნქცია უუარესდებოდათ გაცილებით ნელა, ვიდრე იმათ, ტრადიციულად რომ მკურნალობდნენ. და მაინც მკვლევარები არ ურჩევენ თირკმელებით დაავადებულ ადამიანებს, მისიონ თვითმკურნალობას და სოდა ექიმის რჩევის გარეშე მიიღონ.

ტკბილული მისიერებას უარსკვებს

მეფრს მიანია, რომ შექარი აუტომატურად მისიერებას, თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ უარსკვებს ეს მოსაზრება. ტკბილეულის გადაჭარბებული გამოყენება გავლენას ახდენს სივრცობრივი მისიერების მუშაობაზე და ადამიანში, შეიძლება, დაივიწყოს ისიც კი, რაც ღიძინას ახსოვდა.

ამას გარდა, სპეციალისტები მივიდნენ იმ დასკვნამდე, რომ ტკბილეულის გადაჭარბებულმა გამოყენებამ, შესაძლოა, მივიყვანოს დიაბეტის მეორე ტიპის განვითარებამდე, გასუქებამდე და სისხლძარღვთა მოშლილობამდე.

მკვლევარები იტყობინებენ, რომ ორგანიზმისთვის აუცილებელი ნაირფენობის ფუნქციონირების მისაღებად საკმარისია დღეში ერთი ვაშლის შეჭმაც კი.

განყო მხარეა ჭკუასუსტობას

ამჟამად მსოფლიოში 65 წელზე უნეს 50 მილიონზე მეტ ადამიანს მიიჩნევენ ჭკუასუსტად. ამერიკელმა მეცნიერებმა აქამდე უკვე ანსებულ რეკომენდაციებს, თუ როგორ ავირილოთ ეს სენი, დაუმატეს მანქანის თამაშიც.

გამოკვლევაში მონაწილეობდა 75-დან 85 წლამდე ასაკის 488 ადამიანი, რომლებსაც ექსპერიმენტის დაწყებისას არ ჰქონდათ ჭკუასუსტობა. ზოგიერთი მათგანი მანქანის თამაშობდა. დაკვირვება გრძელდებოდა სამუალოდ 5 წელიწადს. ამ დროის განმავლობაში სამოხუცო ჭკუასუსტობა განუვითარდა ექსპერიმენტის 101 მონაწილეს.

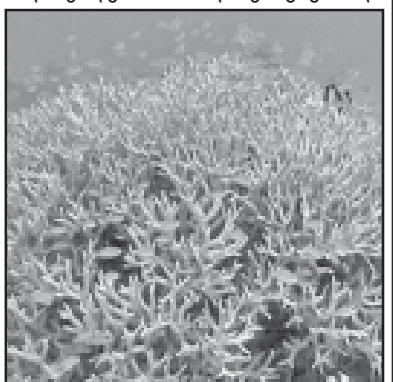
როგორც გამოიჩვენა, იმ ადამიანებს, კარტის თამაში რომ იტაცებდა, ავადმყოფობა უფრო გვიან გადაუვითარდათ. ექიმები იმასაც შეგვახსენებენ, რომ ჭკუასუსტობის პროფილაქტიკისათვის აუცილებელია რეგულარული კითხვა.

მარჯანი ტიპილს ანალოგს

მარჯანის გამოყენება შეიძლება თანამედროვე მედიცინის საჭიროებისთვის – მისი ნაფთობიერება საფუძველი იქნება ნერვული მოჭკოების დალუპვით გამოწვეული ნევროპათოლოგიური ტვივილების სამკურნალოდ.

აღწერა ძირითადი პრობლემა ის იყო, რომ გამაყუჩებელი საშუალებები ვერ ეწოდებოდა ტვივილებს. მათი გამოწვევა მიზეზი კი ნერვული სისტემის ანთებითი პროცესია. ამ დაავადებისას ოდნავ შეხება და სიცხვეც კი ძლიერ ტვივილებს იწვევს პაციენტებში. წამალი კი მოკლედ ღრობით აუმჯობესებს მათ მდგომარეობას.

ნივთიერება ვაპნელინი, მარჯანიდან რომ ღებულობენ, აღმოაჩინეს ჯერ კიდევ 1974 წელს, მაგრამ მისი თვისებები მხოლოდ ახლახან შეისწავლეს. ვაპნელინის ზემოქმედება ლაბორატორიულად ვირთავებზე შეისწავლეს. პრეპარატმა მნიშვნელოვნად შეამცირა ტვივილის სიმპტომები ცხოველებში.

უსსოური პრესის მიხედვით

ლარის ოფიციალური გასვლითი კურსი
1 აშშ 1.6822 ლარი
1 ევრო 2.3924 ლარი
1 მირ. სტ. 2.7748 ლარი
1 რუბლი 0.0532 ლარი
1000 სომ. დრაგმა 4.4985 ლარი
1 აზ. მან. 2.0923 ლარი
10 უკრ. ზრივნა 2.1435 ლარი
1 თურქ. ლირა 1.1274 ლარი
10 რინ. იუნანი 2.4623 ლარი

ამინდი დღეს
თბილისი. +16 – +22
ქუთაისი. +16 – +18
ბათუმი. +17 – +18
ფუზდიფი. +14 – +22
თელავი. +14 – +24

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19.
„საქართველოს რესპუბლიკაში“
99-62-77; 899 32-85-76.

ინფორმაცია
სტიქია სანიტოლოგი
სუთხაბათს დამის 04:00 საათზე კახის რაიონში დაწყებულა წვიმამ სოფელ ალიგაბლოს დიდი ზიანი მიუყენა. სტიქიამ მდინარე ქურუმის ადიდავა და კალაპოტის შეცვლა გამოიწვია. მდინარე სოფელს ორ ნაწილად დაიშალა. სტიქიის შედეგად, ალიგაბლოში ქურუმის მარცხენა სანაპირო მთლიანად დაიტბორა. მოსახლეობაში მსხვერპლი არ არის, სტიქიის ზონიდან მოსახლეობის ევაკუაცია მიმდინარეობს. განადგურდა მოსავალი და საძოვანი, თუმცა ზარალის ზუსტი ოდენობა ჯერ არ არის დაანბარებული. ალიგაბლოში ადგილობრივი ხალხის უფლება მოგილიზებულია. მოსახლეობას არ ასსოვს მსხვერპლი წყალდიდობა. მოსახლეობის თქმით, სტიქია არ შეხებია სოფელ ალიგაბლოში არსებულ წმ. ნინოს სახელობის ეკლესიას. სოფელში მდინარე ქურუმის გასული სუთხის 80-იანი წლებიდან პოლუსაც ადიდავა და ადგილობრივთა სასაფლაოები წალაქა.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS RESPUBLIKA
გ. ახვლედიანის (ყოფილი პეროვსკაინის) ქ. 19
გამომცემლობა: შპს „თანადგობა“-1 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი (დავით აღმაშენებლის 150. ტ. 899 79-76-79)
შპს „ახალი საუკუნე“
იკავშირება „კოლორი“ (რკინიგზის ჩინი, № 20)
პასუხისმგებელი რედაქტორი
სპარტაკ ძოკულია
99-62-77; 899 36-00-35
მთავარი რედაქტორი
ალეკო ასლანიშვილი 899 56-81-86
პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიშვილი 899 53-76-16;
რუსლან რუსნი 899 17-21-21;
პასუხისმგებელი მდივანი
გაბუბა ვაშაძე 899 01-04-77
050401 66434
რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას.